

Kommunövergripande delårsrapport augusti 2024

Älmhults kommun

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Förvaltningsberättelse	4
2.1 Verksamhetens utveckling	4
2.2 Ekonomisk utveckling.....	4
2.3 Händelser av väsentlig betydelse.....	6
2.4 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	7
2.4.1 Uppföljning finansiella mål	7
2.4.2 Uppföljning resultatmål	8
2.4.3 Ekonomisk ställning	17
2.5 Balanskravsresultat	25
2.6 Förväntad utveckling.....	26
2.7 Återrapportering särskilda uppdrag.....	27
3 Ekonomisk redovisning.....	30
3.1 Resultaträkning	30
3.2 Balansräkning.....	31
3.3 Redovisningsprinciper.....	32
3.4 Upplysning om särredovisning VA-verksamhet	32
3.5 Driftredovisning	34
3.6 Investeringsredovisning	36
3.7 Exploateringsredovisning.....	40

1 Inledning

Delårsrapporten innehåller mindre information än den som finns i årsredovisningen. Delårsrapporten lämnar information främst om händelser och omständigheter som avser perioden januari-augusti efter senaste årsredovisningen. I delårsrapporten lämnas även upplysning om förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning. En redovisning lämnas av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts. Delårsrapporten innehåller en förenklad förvaltningsberättelse, en resultat- och balansräkning både för kommunen och kommunkoncernen samt en översiktlig beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt exploatering.

2 Förvaltningsberättelse

2.1 Verksamhetens utveckling

Demografin är det som är helt fundamentalt för Älmhults kommuns utveckling. Statistiska centralbyrån (SCB) har nyligen publicerat sina regionala befolkningsframskrivningar för Sverige. De visar – precis som förväntat – att antalet barn i både för- och grundskoleålder förväntas sjunka i nästan alla kommuner. Det här innebär en stor omställning i kommunerna.

Förändrad demografi kräver att Älmhults kommun har koll och vågar tänka om. I takt med att befolkningstillväxten i landet ger vika kommer konkurrensen om arbetskraft att bli allt hårdare. Detta gäller för såväl offentlig sektor som det privata näringslivet. Detta gör att det blir än viktigare med hög funktionalitet i transportsystemet för att underlätta pendling till arbete men gör även att utvecklingen av Älmhults kommun som en attraktiv boendekommun kan bli avgörande för att klara den framtida kompetensförsörjningen.

Under årets första åtta månader har mycket arbete ägnats åt den nya cybersäkerhetslagen som träder i kraft den 1 januari 2025. Denna lag innebär stora förändringar och skärpta krav på hela kommunorganisationen. Under våren har samtliga system och processer gått igenom för att säkerställa att uppfylla de nya kraven. Vidare pågår ett omfattande arbete med framtagande av ledningssystem för informationssäkerhet för att möta kraven i den kommande lagen. Detta arbete kommer att intensifieras under hösten 2024.

Ett annat område som präglar verksamheten under perioden är ny och återaktualiserad lagstiftning som medför en avsevärt ökad kravställning inom ett flertal områden kopplat till civil beredskap. Den ökade kravställning får genomslag såväl på övergripande nivå som på förvaltningsnivå.

2.2 Ekonomisk utveckling

Periodens resultat och helårsprognos

Kommunens resultat per den sista augusti 2024 uppgår till ett plusresultat om 12 miljoner kronor. I resultatet ingår effekten av förändring av semesterlöneskulden som är betydligt lägre i augusti, efter att semesterperioden precis avslutats, än den är vid årsskiftet. Minskning av semesterlöneskulden innebär en intäkt, som för perioden uppgår till 29 miljoner kronor och tillgodoräknats centralt. Exkluderas förändringen av semesterlöneskulden, uppgår i stället resultatet per augusti till minus 17 miljoner kronor.

Kommunens helårsprognos för år 2024 visar på ett resultat på minus 37 miljoner kronor. Att resultatet är bättre per augusti än i helårsprognosen kan till stor del förklaras av semesterlöneskulden. Dessutom finns det vissa verksamheter, så som till exempel skolan, som är näst intill vilande under sommaren. Bolagen har en positiv resultatprognos om 2 miljoner kronor, vilket innebär att kommunkoncernens totala helårsprognos för år 2024 visar på ett resultat på minus 35 miljoner kronor.

Prognosen för kommunens resultat år 2024 på minus 37 miljoner kronor är en resultatförsämring med 30 miljoner kronor jämfört med år 2023 (- 8 mnkr). I likhet med år 2023, har ökningen av skatteintäkterna år 2024 urholkats av inflationsdrivande kostnadsökningar. Bara pensionskostnaderna och räntekostnaderna tillsammans bedöms bli drygt 50 miljoner kronor högre år 2024 än utfallet år 2023. Efter två år med mycket höga pensionskostnader, 2023 och 2024, väntas mer normala förhållanden i sektorn från år 2025. De sjunkande kostnaderna beror på lägre uppräknings av pensionerna i och med att inflationen pressats ner till målnivån.

SKR:s skatteunderlagsprognos som kom i början på oktober, efter att augusti bokslutet stängts, visar på en förbättring för år 2024 med 3 miljoner kronor. Enligt SKR beror förbättringen främst på att prognosen för lönesumman helåret 2024 är uppreviderad något. SKR bedömer att den tillfälligt svaga

ökningen av skatteunderlaget i år återhämtar sig nästa år. Arbetsmarknaden kommer stärkas men det dröjer innan arbetslösheten minskar.

Älmhults kommun har varit en växande kommun och det har funnits ett stort behov av investeringar för att klara att erbjuda den kommunala service som en växande befolkning innebär. Det är i huvudsak inom skolans område som det har varit ett stort behov av investeringar. Det är inte själva investeringsvolymen i sig som är orimligt hög i Älmhults kommun. Utmaningen är att Älmhults kommun i så hög omfattning finansierat investeringarna genom upplåning. Upplåningen har sedan år 2018 ökat med nästan 1 miljard kronor. Koncernens totala låneskuld per augusti uppgår till 2,4 miljarder kronor. Höga låneskulder ger upphov till höga kapitalkostnader som tränger undan andra driftkostnader i den löpande verksamheten. Investeringarna är i stort sett enligt med beslutad budget och planer men den höga nivån av lånefinansiering kan ses som en varningssignal om att den finansiella risken i koncernen är hög.

Pensionsförpliktelser

Kommunens pensionsförpliktelse redovisas enligt den så kallade blandmodellen. Det innebär att pensionsförmåner intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen och den årliga förändringen av ansvarsförbindelsen påverkar inte resultatet. Däremot blir själva utbetalningen av dessa pensioner en kostnad. Pensionsförmåner intjänade från och med 1998 (exklusive den avgiftsbestämda delen) redovisas som en avsättning i balansräkningen, förutom den del som har försäkrats bort som i stället betalas med löpande premier. Pensionsskulden är en framtida skuld, en uppskjuten lön, som kommunen har till arbetstagare och pensionstagare. Utöver den del som försäkrats bort (via Skandia och KPA), uppgår kommunens pensionsförpliktelser per augusti 2024 till 255 miljoner kronor.

Pensionsprognosen per augusti visar på pensionskostnader som är i stort sett enligt budget för helåret 2024. Pensionskostnaderna har ökat ytterligare jämfört med år 2023, då en mycket kraftig ökning skedde. De ökade pensionskostnaderna år 2023 berodde dels på att nytt pensionsavtal trädde i kraft år 2023 men framför allt berodde det på uppräknings av den framtida skulden utifrån prisbasbeloppet som utgår ifrån inflationen som ökade kraftigt. För år 2024 har inflationen ökat ytterligare (utgår ifrån nivån på inflationen året innan) vilket ger ytterligare ökning av pensionskostnaderna. Inför 2025, minskar pensionskostnaderna betydligt, utifrån att inflationen nu har återgått till en "normal" nivå.

2.3 Händelser av väsentlig betydelse

Nedan redovisas några av kommunens väsentliga händelser som skett under årets första åtta månader.

- Under 2024 har det varit stort fokus på ett antal större detaljplaner, bland annat IKEA 4, Lansen 1 och Froafälle 12:1. Samtliga dessa avser verksamhetsmark.
- Ett stort arbete har skett med ett antal projekt kopplat till exploateringsavtal såsom Solvikskajen och Köpmannen 2.
- Året så här långt har inneburit ett intensivt arbete med framtagande av ny översiktsplan för Älmhults kommun samt framtagande av en grönplan. Ny översiktsplan beräknas kunna antas runt årsskiftet 2024/2025.
- Utvecklingsarbetet med digitalisering fortsätter och nu har AI integrerats som en viktig komponent i många projekt.
- Ett omfattande arbete sker inom civilberedskap, exempelvis utbildning i civil beredskap av social- och utbildningsnämnden, handlingsplan för reservkraft, StyrEL-planering och kvartalsövningar inom civil beredskap.
- Förberedelser pågår för den nya socialtjänstlagen som förväntas träda i kraft den 1 juli 2025. Sammantaget kommer det att innebära förändringar och behov av omställning i verksamheten under kommande år.
- Det minskade barnunderlaget i Älmhult tillsammans med en minskad inflyttning har gjort att fyra moduler för förskolor har avvecklats.
- Inom grundskolan präglades våren av att minska antalet elevresurser och personal på fritidshemmen.
- Haganässkolan har gjort stora framsteg under året. Ett ökat antal elever klarar en gymnasieexamen och antalet sökande till skolan (ca 200) har inte varit så stor på flera år.
- En ny satsning på Idrottsakademien har startat under hösten 2024 med fotboll, volleyboll och ishockey. Det är ca 30 elever som har dessa sporter på sitt schema inom det individuella valet.
- Under året har en ny internhyresmodell implementerats. Det har bland annat inneburit att kostnader och nyckeltal har tydliggjorts på objektsnivå samt principer och gränsdragning mellan hyresvärd och hyresgäst. En viktig del av modellen är hantering av tomma lokaler.
- Utredning pågår för att se över möjligheterna att ansluta Älmhults kommuns räddningstjänst till Värends räddningstjänst, det kommunalförbund där Alvesta och Växjö kommun ingår idag.
- Älmhult har klättrat väsentligt i den nationella sammanställningen Årets friluftskommun och ligger nu på 19:e plats vilket är bäst i Kronoberg. Flera års medvetna satsningar har gett resultat, bland annat satsningarna på vandringsleder i södra och östra Möckelnprojektet. Det omtalade trebåtssystemet som förbinder leden över sjön är på plats.

2.4 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

I kommunallagen fastställs att kommuner ska ta fram särskilda mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Det innebär finansiella mål för ekonomin och mål för verksamheten. God ekonomisk hushållning innebär för Älmhults kommun att:

- Varje generation måste själv bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Detta innebär att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat.
- Resultatet måste vara tillräckligt stort för att skapa utrymme för investeringar samt ger ett nödvändigt handlingsutrymme vid oförutsedda behov.
- Det är förenligt med god ekonomisk hushållning att medel från försäljning av anläggningstillgångar används för att återbetala lån eller återinvestera i nya anläggningstillgångar.

För år 2024 görs bedömningen att god ekonomisk hushållning inte kommer att uppfyllas då inget av de fyra finansiella målen är uppfyllda. Av de 12 resultatmålen (inkl personalprocessen) bedöms 11 delvis eller helt uppfyllas. Det resultatmål som inte bedöms uppfyllas är befolkningsutvecklingen. De finansiella målen och resultatmålen beskrivs närmare i kommande avsnitt.

2.4.1 Uppföljning finansiella mål

Finansiella mål fastställs av kommunfullmäktige i samband med beslut om budgeten. Av fyra beslutade finansiella mål år 2024 bedöms inget mål uppnås vid årets slut, men flera av målen har inte så stor avvikelse.

Finansiellt mål	Budget 2024	Prognos 2024	Bedömning
Resultat i procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning %.	-2,0 %	-2,7 %	Uppfylls inte
Självfinansieringsgrad av investeringar (exkl exploatering) %	26,3 %	20,4 %	Uppfylls inte
Nettolåneskuld per invånare, tkr	92 tkr	98 tkr	Uppfylls inte
Soliditeten inklusive pensionsåtagande %	16,1 %	13,6 %	Uppfylls inte

Årets resultat

Med ett prognostiserat resultat på drygt minus 37 miljoner kronor och med en summa av skatter, generella statsbidrag och utjämning på 1 374 miljoner kronor för helåret, uppgår målet till -2,7 procent. Det innebär en något lägre nivå än enligt budget och målet uppnås därmed inte. Skatteintäkterna etc bedöms i stort sett ha samma nivå som budget, så det är den försämrade resultatnivån som gör att målet inte uppfylls.

Självfinansieringsgrad

Självfinansieringsgraden, som visar hur stor del av årets nettoinvesteringar som kunnat finansieras med egna medel (avser prognos för årets resultat tillsammans med avskrivningar) bedöms uppgå till 20 procent år 2024 vilket innebär att målet inte bedöms uppfyllas. Nyckeltalet omfattar investeringar exklusive exploatering, det vill säga investeringar kopplat till utbyggnad av allmän platsmark (gata/park etc). Dessa investeringsutgifter finansieras inom exploateringsverksamheten över tid genom försäljning av kvartersmark.

Målet uppfylls inte framför allt beroende på att utrymmet för egna medel blivit lägre på grund av en lägre resultatnivå än enligt budget.

Nettolåneskuld per invånare

Nettolåneskuld per invånare visar den låneskuld som kommunen har i förhållande till antal invånare. Låneskulden minskas med likvida medel. Ju fler invånare det blir i kommunen, desto lägre nettolåneskuld per invånare, så länge det inte sker någon nyupplåning. Prognosen för

nettolåneskulden är högre än enligt budget och därmed bedöms målet inte uppfyllas. Prognosen för låneskulden är enligt plan, men förväntad minskat invånarantal, gör att målet inte nås.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med egna medel i form av eget kapital. Ju högre soliditet, desto lägre skuldsättning har kommunen. I detta mått för soliditeten ingår de pensionsförpliktelser som återfinns utanför balansräkningen, som ansvarsförbindelse. Det ger en bättre bild av kommunens totala långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Ansvarsförbindelsen avseende pensioner bedöms vid årets slut uppgå till 237 miljoner kronor och är en faktisk skuld som kommunen har men som inte ingår i kommunens egna kapital. Därför har det egna kapitalet vid beräkningen minskats med denna skuld.

Älmhults kommuns soliditet bedöms vid årets slut uppgå till nästan 14 procent, vilket är lägre än förutsättningarna i budget och finansiella målet bedöms inte uppfyllas. I budget 2024 bedömdes att 150–175 miljoner kronor skulle behöva lånas under året. Per augusti har 100 miljoner kronor skett i nyupplåning och 50 miljoner kronor bedöms ytterligare behöva lånas innan årets slut. Total låneskuld uppgår per augusti till 1 735 miljoner kronor.

2.4.2 Uppföljning resultatmål

Resultatmålen sätter den standard och ambitionsnivå som Älmhults kommun vill uppnå genom sina tre huvudprocesser. Huvudprocesserna är följande:

- **Utbildnings- och arbetsmarknad**
Syftet är att varje invånare ska vara självförsörjande.
- **Välfärd**
Syftet är att varje invånare ska erbjudas möjlighet till effektivt och hållbart stöd för att utveckla, bibehålla eller återvinna sin förmåga.
- **Samhällsutveckling**
Syftet är att skapa en attraktiv kommun genom effektiv och hållbar planering, utveckling och förvaltning av infrastruktur.

Det ska finnas en tydlig koppling mellan resultatmål, huvudprocesserna och kommunens vision. Resultatmålen ska vara mätbara i samband med årsbokslutet. Resultatmålen fastställs av kommunfullmäktige och är riktade uppdrag till respektive styrelse eller nämnd. Aktiviteter till huvudprocesserna för att uppnå resultatmålen fastställs av nämnder och styrelser och framgår av verksamhetsplanerna.

Nedan framgår uppföljningen av kommunens 11 resultatmål per augusti 2024. Respektive nämnd har per augusti gjort en bedömning om förväntad måluppfyllelse för år 2024 utifrån indikatorers utfall och de aktiviteter som nämnderna utfört i huvudprocesserna för att bidra till måluppfyllelse.

Arbetet för att uppnå måluppfyllelse kommer fortsätta under 2024. I det följande redovisas resultatmålen utfall för respektive huvudprocess med övergripande kommentarer.

Måluppfyllelsen för resultatmålen redovisas med en färgsymbol:

- Uppfylld
- Delvis uppfylld
- Inte uppfylld

Grön markering betyder att kommunen bedömer att resultatmålet kommer att nås eller överträffas. Gul markering visar att målet bedöms delvis uppnås. En gul markering betyder att vissa indikatorer har utvecklats positivt och andra negativt. Röd markering signalerar att resultatmålet inte bedöms att nås och att avvikelsegraden är hög.

Helhetsbedömning på om varje resultatmål anses uppfyllt, delvis uppfyllt eller inte uppfyllt görs baserat på indikatorernas gemensamma uppfyllnadsgrad.

I de fall indikatorerna endast visar ett streck och inte en grön, gul eller röd symbol finns inte statistik för indikatorn tillgänglig ännu. Indikatorn kommer i stället redovisas i årsredovisningen.

I den samlade bedömningen för kommunen som helhet framgår det att av de elva resultatmålen är det fyra som bedöms uppnås, sex som bedöms delvis uppnås och ett som bedöms inte uppnås.

Målet i stödprocessen för personal bedöms vara delvis uppnått.

2.4.2.1 Utbildnings- och arbetsmarknadsprocess

Resultatmål	Kommentar	Indikatorer
<p>♦ Alla barn och elever i Älmhults kommun har en positiv kunskapsutveckling.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Målet bedöms delvis uppfyllas baserat på blandade positiva och negativa trender bland indikatorerna. Andelen elever i åk 3 som klarar nationella provet i matematik är på samma nivå som föregående år. Andelen elever som klarat nationella provet i svenska och svenska som andraspråk är lägre än föregående år. Andel elever med godkända betyg i samtliga ämnen i åk 6 har under de senaste fyra åren varierat mellan 61,6% och 68,2 %. Årets resultat på 63,4% är en minskning jämfört med förra årets resultat på 68,2%. Komvux som anpassad utbildning fokuserar på att eleverna ska utveckla sin förmåga att reflektera över sitt lärande. Detta uppnås genom reflektionsträning både i grupp, för att lära av varandra, och individuellt. Reflektion är en kontinuerlig och genomgående del av utbildningen, integrerad vid nya moment, under arbetets gång och efter avslutat arbete. Dessutom reflekterar pedagogerna över och delar med sig av arbetets framsteg och utveckling. Det har blivit en ökning av antal elever som tagit en examen från skolan jämfört med föregående år. Det är framför allt flickorna på yrkesprogrammen som har lyckats bättre än tidigare. Små förändring kan ses även på högskoleförberedande program när det gäller examen men här är det framför allt meritvärdet som har gått upp. Socialsekreterare och behandlare deltar på föräldramöten i förskoleklass och informerar om socialtjänstens arbete och vilket stöd som erbjuds. Socialförvaltningen arbetar 	<p>♦ N15454 - Andel elever som klarat nationella provet i matematik, årskurs 3.</p> <p>■ N15452 - Andel elever som klarat nationella provet i svenska och svenska som andraspråk, årskurs 3.</p> <p>■ N15540 - Andel elever med godkända betyg i samtliga ämnen i årskurs 6.</p> <p>■ N17451 - Andel gymnasieelever med examen inom 3 år.</p> <p>■ N17467 - Andel gymnasieelever med examen inom 4 år.</p>

Resultatmål	Kommentar	Indikatorer
	med att erbjuda praktikplatser och sommarjobb till unga i Älmhult.	
<p>♦ Alla elever i Älmhults kommun som slutar årskurs 9 är behöriga till gymnasiet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Utfallet av resultatmålet beräknas vara delvis uppfyllt då indikatorerna pekar på oförändrade samt lätt negativa trender. Andelen elever i år 9 med godkända betyg i samtliga ämnen är något lägre än föregående år. Andel elever som är behöriga till gymnasiet ligger på samma nivå som föregående år. Det systematiska kvalitetsarbetet som bedrivs på skolnivå och huvudmannanivå behöver fortsätta för att ytterligare identifiera förbättringsområden som kan åtgärdas. 	<p>■ N15419 - Andel elever med godkända betyg i samtliga ämnen i år 9.</p> <p>♦ N15436 - Andel elever behöriga till nationellt program på gymnasiet.</p>
<p>♦ I Älmhults kommun ska alla barn i förskolan och grundskolan få sina val av skolor.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Målet bedöms delvis uppfyllt baserat på negativ trend bland indikatorn för förstahandsval av förskola. Inom förskolan är det en lägre andel som får sina förstahandsval. Det är beroende på nedläggning av moduler på Hagas förskola och förskolan i Norregård. Andelen barn inom grundskolan är hög. 	<p>■ Andel barn som får sitt förstahandsval av förskola oavsett om det gäller en kommunal eller fristående verksamhet.</p> <p>● Andel barn som får sitt förstahandsval av skola vid placering i förskoleklass oavsett om det gäller en kommunal eller fristående verksamhet.</p>
<p>● I Älmhults kommun ökar andelen självförsörjande hushåll för varje år.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Målet anses uppfyllt baserat på minskningen av arbetslöshet och biståndsberoende hushåll samt nedan beskrivna faktorer. Antalet hushåll inom ekonomiskt bistånd har minskat från 165 i januari till 151 i augusti. Resultatet har möjliggjorts med det systematiska förändringsarbete som påbörjades 2022 och som enheten fortsätter att utveckla. Andelen godkända nationella prov är inom SFI och inom gymnasial vuxenutbildning ökar. Gymnasial vuxenutbildning och SFI ligger nu på grön nivå. Vid en sammanräkning hamnar vi på 78,5 % och gränsen för grön är satt till 75%. I samarbete med andra kommuner har en ESF-ansökan beviljats och projektet Handslaget Kronoberg startats under året. Målgruppen är personer som redan har en anställning och som i projektet får träning i svenska språket, sociala koder samt kunskap kring arbetsmarknadens rättigheter och skyldigheter. Målet är att öppna upp dörrar till annan kompetensutveckling samt ge bättre förståelse för 	<p>■ N03920 - Arbetslöshet 18–64 år, andel (%) av befolkningen.</p> <p>■ N03921 - Arbetslöshet 16–24 år, andel (%) av befolkningen.</p> <p>■ Minskat antal hushåll med ekonomiskt bistånd.</p> <p>● Andel elever inom vuxenutbildningen som klarar nationella prov.</p> <p>■ N31814 - Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%).</p> <p>■ U31801 - Vuxna biståndsmottagare med mycket långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%).</p> <p>■ U31462 - Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%).</p>

Resultatmål	Kommentar	Indikatorer
	<p>arbetslivets villkor och ökad inkludering. I Älmhults kommun finns initialt 37 platser (totalt 650 platser i Kronoberg).</p> <ul style="list-style-type: none"> Kommunen arbetar med att formalisera samverkan med högre lärosäten för att ta emot studenter som praktikanter. Kommunledningsförvaltningen tar emot studenter från både högskola/universitet samt yrkeshögskola. I år har studenter tagits emot inom områdena ekonomi, teknik och kommunikation. 	

I utbildnings- och arbetsmarknadsprocessen bedöms tre mål delvis uppfyllas och ett mål uppfyllas. Skillnaden från föregående år är att målet "I Älmhults kommun ska alla barn i förskolan och grundskolan få sina val av skolor." beräknas sänkas från uppfyllt till delvis uppfyllt, detta då andelen barn som fått sitt förstahandsval av förskola har minskat under 2024. Anledningen till att en minskad andel barn har fått sitt förstahandsval är att moduler på Norregård har avvecklats. Norregårds förskola behöver fasas in till sin rätta dimension av barn nu när antalet barn i kommunen minskar.

2.4.2.2 Välfärdsprocess

Resultatmål	Kommentar	Indikatorer
<p>♦ I Älmhults kommun får du ett stöd anpassat utifrån dina förutsättningar och där effekterna av insatserna positivt ska bidra till att öka/bibehålla din förmåga.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Måluppfyllelsen bedöms ligga kvar på nivån delvis uppfyllt, samma som föregående år. Individ och familjeomsorgen införde under våren en ny samverkansmodell "intern samordnad individuell plan (ISIP)". Modellen används i de ärenden där brukaren har mer än en kontakt inom verksamheten. Syftet är att kunna arbeta med alla behov utifrån olika ansvarsområden. Rehabilitering i vardagen är ett projekt som pågått i flera år i kommunen för att få till en kulturförändring i tankesätt, målet är att stärka individen att klara så mycket som möjligt själv. Hemtjänsten är det område där projektet har pågått längst. En målgruppsanalys är genomförd inom ett av gruppboendena inom LSS och boendestöd för att få med alla perspektiv innan eventuella förändringar påbörjas. 	<p>U28538 - Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren trivs alltid på sin dagliga verksamhet, andel (%).</p> <p>U28663 - Brukarbedömning boende LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga hemma, andel (%).</p> <p>U28634 - Brukarbedömning personlig assistans - Brukaren kan göra det hen vill med hjälp av sina assistenter, andel (%).</p> <p>U21468 - Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%).</p> <p>U23471 - Brukarbedömning SÄBO – helhetssyn, andel (%).</p> <p>U30453 - Brukarbedömning IFO totalt - förbättrad situation, andel (%).</p>
<p>♦ I Älmhults kommun arbetar vi hälsofrämjande och förebyggande vilket innebär ett minskat stödbehov.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Målet bedöms delvis uppfyllt då flera utvecklingsområden utpekats av ansvariga nämnder. Socialförvaltningen arbetar vidare med att förbättra svarsfrekvensen i brukarundersökningen och göra en analys av resultatet för att höja kvalitén. Förvaltningen erbjuder 	<p>♦ Andel elever som uppger att de har en bra studiero (enkät), årskurs 4–6.</p> <p>♦ Andel elever som uppger att de har en bra studiero (enkät), årskurs 7–9 samt gymnasiet.</p> <p>U28524 - Brukarbedömning gruppbostad LSS - Brukaren trivs alltid hemma, andel (%).</p>

Resultatmål	Kommentar	Indikatorer
	<p>föräldrastödsprogram såsom Föräldraskap i Sverige (FÖS) och Trygghetscirkeln samt anhörigstöd. Inom daglig verksamhet har brukarna arbetat med hälsotema under våren.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal placeringar inom vuxen har minskat sedan början av året såväl inom våld i nära relationer och missbruksvården. • Det är en lugn och trygg skolmiljö. Studiero ligger på 80,7% och är stabil. Det är en god arbetsmiljö för både elever och lärare. Andelen elever som uppgett att de har en bra studiero i åk 4–6 är något lägre än föregående år. Skolornas resultat varierar mellan 90,9 % och som lägst 41,9%. • Studieron påverkas av undervisningen i klassrummet, men även av lokalernas utformning och vad som händer på rasterna. Linnéskolans elevantal har under de senaste åren ökat i hög takt och skolan har blivit trång med brist på utrymme för eleverna att vistas på under raster och tid mellan lektionerna. Tillfälliga moduler med trånga utrymnen utanför klassrummen och lyhörda klassrum påverkar studieron. • För att motverka effekterna av de trånga och lyhörda lokalerna har skolan lagt resurser på att vara fler vuxna i korridorerna och haft extra föräldramöten. Syftet har varit att få ökad samsyn och samverkan mellan hem och skola för att öka elevernas motivation och motverka uppkomst av konflikter och effekt av dessa. Med ökad tillgång till ändamålsenliga lokaler kan skolans personal framöver fokusera mer på undervisningen och skapa bättre förutsättningar för elevernas studiero. • Kultur - och fritidsnämnden arbetar pågående med att stärka folkhälsan. En stark kultur och fritidsliv i kommunen motverkar ohälsa, passivitet och utanförskap. Valfungerade kultur- och fritidsverksamheter är viktiga faktorer i kommunens hälsofrämjande satsning. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ U28561 - Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Verksamheten är viktig för brukaren, andel (%). ■ U01421 - Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - besväras av ensamhet kommun, andel (%). ■ U30453 - Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - förbättrad situation, andel (%). ■ N31848 - Biståndsmottagare, ekonomiskt bistånd, totalt, antal.

I välfärdsprocessen beräknas båda mål delvis uppfyllas. Bedömningen kan dock ändras innan årets slut då data kommer kompletteras under hösten, särskilt gällande brukarbedömningarna av socialnämndens verksamhet.

2.4.2.3 Samhällsutvecklingsprocess

Resultatmål	Kommentar	Indikatorer
<p>● I Älmhults kommun skapar vi förutsättningar för ett rikt och varierat fritids- och kulturutbud och trygga mötesplatser.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Älmhults kommun ser överlag fortsatta goda siffror gällande både utbud och deltagande i kommunens kultur- och friluftsliv samt pågående satsar för ökad trygghet, varpå målet anses uppfyllt. Älmhults kommun har tillsammans med Lokal polisområde Ljungby en antagen Samverkansöverenskommelse. Samverkansöverenskommelse framarbetas inom ramen för Strategiska BRÅ. En tjänst som brottsförebyggande samordnare inrättades 2024. Nya Medborgarlöfte har antagits mellan Älmhults kommun och Lokal polisområde Ljungby. En kontinuerlig samverkan mellan brottsförebyggande samordnare och kommunpolis pågår. Kultur- och fritidsförvaltningens verksamheter har i samarbete med civilsamhället och internt inom kommunen medverkat till att utveckla mötesplatser genom arrangemang, platsutveckling och satsning på friluftsliv. 	<ul style="list-style-type: none"> Sveriges friluftskommun (Naturvårdsverkets ranking) Antal inskrivna elever i musik- eller kulturskola, 6–19 år. Mätning av antalet deltagare i föreningssammanskomster (via LOK). Antalet boklån per invånare. Antalet besökare i kultur- och fritidsverksamheterna. Polisens lokala trygghetsundersökning.
<p>■ I Älmhults kommun ökar befolkningen med 1 % årligen. Befolkningsökningen sker i kommunens olika delar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Målet bedöms inte uppfyllt då SCB:s befolkningsstatistik för juli 2024 visar att kommunen då hade 17 844 invånare, en minskning från 2023. Tekniska förvaltningen arbetar med att förbättra boendemiljö och allmänna platser i kommunen. Kommunen arbetar med att prioritera verksamhetsmark som kan leda till arbetstillfällen. Flera projekt pågår för att säkerställa verksamhetsmark. Detaljplan för Furulund är antagen och en stor yta längs med väg 23 är avsatt för verksamheter. Markarbeten påbörjas under hösten och mark finns till försäljning nu, och tillträdet till marken kan ske under hösten 2025. Även Vena etapp 1 innehåller mycket verksamhetsmark. Markarbeten är i sista fasen och slutbesiktning sker vecka 41. Försäljning av verksamhetsmark pågår och tillträde till marken kan ske under senhösten 2024. Planarbete pågår också för verksamhetsmark vid Södra Froafälle, detaljplanen är uppe för antagande i oktober månad. 	<ul style="list-style-type: none"> N01951- SCB befolkningsstatistik.

Resultatmål	Kommentar	Indikatorer
	<p>Projektering pågår och tillträde till mark kan ske vid årsskiftet 2025–2026.</p> <ul style="list-style-type: none"> • En sammanhållen etableringsprocess med många vägar in har tagits fram som innehåller fyra delar; 1. Attrahera, 2. Etablera, 3. Vårda och 4. Växa. • Under senare år har stora ytor kvartersmark tillskapats för externa byggherrar. Mycket har blivit sålt men bostadsmarknaden har i Älmhult liksom i övriga landet stannat av. Det medför att prioritering av verksamhetsmark har skett under 2023–2024. Kommunen har tät dialog med byggherrarna för att i största möjliga mån anpassa mängden tillgänglig mark efter efterfrågan. • Gymnasieskolan har aktivt informerat om de olika programmen som erbjuds. Representanter har besökt olika skolor och studiemässor, samt erbjudit möjligheten att skugga elever i alla program. En kommunikationsplan har utvecklats i samarbete med kommunikationsavdelningen för att effektivisera marknadsföringen och rikta den mot specifika målgrupper. Vuxenutbildningen har nu igång Yrkehögskoleutbildningar och drivit kombinationsutbildningar. 	
<p>♦ I Älmhults kommun är det enkelt och effektivt att få kontakt och hjälp när du vill starta företag eller utveckla ditt företag.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Baserat på indikatorernas utfall och kommunens satsningar bedöms målet delvis uppfyllas. • Kommunen genomför återkommande upphandlingsdialoger med olika målgrupper. • Kommunledningsförvaltningen arbetar ständigt med näringslivsfrämjande frågor. Bland har det under 2024 genomförts Framtidsdag med företagsbesök för alla åttondeklassare, actionmöten mellan företag och kommunen kring kompetensförsörjning, riktade utskick och information till företagare, projekt Service på Landsbygden med medel från Tillväxtverket, frukostmöten, dialogmöten i särskilda ärenden med mera. Arbetet redovisas också på kommunens webbsida under rubriken Näringsliv & arbete. • Fler ärenden flyttas från förvaltningarna till servicecenter, ett pågående arbete som sker i dialog med 	<ul style="list-style-type: none"> ■ U40402 - Företagsklimat enligt Svenskt Näringslivs undersökning. ■ U07451 - Företagsklimat enligt öppna jämförelser via Insikt (Nöjd Kund Index). ■ N01003- Antalet nystartade företag ska öka.

Resultatmål	Kommentar	Indikatorer
	<p>verksamheterna i kommunen. Under 2024 har det framförallt handlat om att fördjupa kunskapen inom ärendetyper och uppgifter som redan hanterats delvis i servicecenter för att kunna ge ytterligare service direkt i första kontakten. Det gäller till exempel frågor om vissa fakturor, skolskjuts och skolbiljett, beställningar med mera.</p>	
<p>● I Älmhults kommun får du snabb och effektiv service dygnets alla timmar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Målet bedöms uppfyllt baserat på positiva trender och positiva bedömningar från samtliga nämnder. • Kommunen arbetar med att vidareutveckla kommunens e-tjänster så att de är enkla, tydliga och effektiva för användaren. Genom att följa upp feedbacken från användare, kan kommunen identifiera vilka e-tjänster som används mest frekvent och därmed prioritera deras förbättring. • Arbetet med att utveckla styrdokument som stödjer införande av e-arkiv (allmänna diariet) samt klassificeringsstruktur är under utveckling. Till detta arbete behöver även informationssäkerhetsarbetet kopplas framgent. Planer finns att utveckla en digital testyta för att se om processer och klassificeringar fungerar eller om ytterligare insatser behövs. • Miljö- och byggnämnden fortsätter erbjuda möjligheter att söka tillstånd digitalt och att boka tid för rådgivning inför ens kommande byggprojekt, bygglov och/eller anmälan. Enligt senaste mätningen 2024-08-31 har 23% av ansökningarna inkommit via e-tjänsten på kart- och byggavdelningen och miljö- och byggförvaltningen har haft 35 bokade rådgivningstider. • Tekniska nämnden arbetar med att förbättra och effektivisera kontakten med medborgare. Idag finns det ett etablerat system för felanmälan, fungerande interna processer samt en välfungerande samverkan med kommunens servicecenter som bidrar till att synpunktshandlingen fungerar väl. Återkommande utvärdering sker i syfte att öka kvalitén och återkopplingen till inkomna ärende. • Utbildningsförvaltningen arbetar med utveckling av 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Andel som tar kontakt med kommunens servicecenter och som får ett direkt svar på en enkel fråga (%). ■ Användning av e-tjänster ska öka.

Resultatmål	Kommentar	Indikatorer
	<p>digitala tjänster. Gymnasieskolorna förbättrar sina webbplatser och digitala tjänster för att bättre elever och vårdnadshavare ska få en ökad tillgänglighet.</p>	
<p>● I Älmhults kommun ska du få ett tydligt och snabbt besked så att du kan börja bygga ditt hus inom 6 månader.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Byggavdelningen klarar det uppsatta målet om en handläggningstid på max fem veckor för bygglovsbeslut för nybyggnad av en- och tvåbostadshus. Målet bedöms därigenom uppfyllt. 	<p>U00811 - Handläggningstid från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus, antal dagar.</p>

Samhällsutvecklingsprocessen fortsätter ha en hög andel uppfyllda mål då tre resultatmål beräknas uppnås, ett delvis uppnås och ett inte uppnås.

2.4.2.4 Stödprocess - Personalprocess

Resultatmål	Kommentar	Indikatorer
<p>● Älmhults kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som tillvaratar medarbetarens kompetens och hela tiden arbetar för en bättre arbets-miljö. Förväntningar på engagemang, professionalism och öppenhet ska spegla organisationen liksom goda ledare och gott ledarskap på alla nivåer.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Resultat från medarbetarenkäten samlas in i november månad. Arbete pågår gällande medarbetare - och ledariden på kommunövergripande nivå. 	<p>Det totala omdömet i medarbetarenkäten ska ligga på minst 80 per förvaltning.</p> <p>Andelen medarbetare som arbetar heltid ska öka.</p> <p>Andelen medarbetare som använder friskvårtsbidraget ska öka.</p> <p>Sjukfrånvaron ska minska och vara högst 6% i hela kommunen.</p>

Målet bedöms delvis uppfyllas. Mer data kommer samlas in under hösten 2024, bland annat genom medarbetarundersökningen.

2.4.3 Ekonomisk ställning

2.4.3.1 Kommunkoncernens resultat

Kommunkoncernens resultat för årets åtta månader uppgår till 11 miljoner kronor. I resultatet för perioden ingår effekt av kommunens semesterlöneskuld, se tidigare avsnitt "Ekonomisk utveckling". Prognos för kommunkoncernens resultat för helåret 2024 uppgår till minus 35 miljoner kronor, vilket är sämre jämfört med föregående årsresultat, som uppgick till minus 2 miljoner kronor.

Försämringen beror i stort sett på kommunens försämrade resultatnivå. Kommunens prognos i förhållande till det budgeterade resultatet på minus 37 miljoner kronor, innebär en negativ budgetavvikelse med 10 miljoner kronor. Förväntad budgetavvikelse beror i huvudsak på att nämndernas nettokostnader har underskott med 32 miljoner kronor som till stora delar vägs upp av överskott för kommunövergripande poster. Kommunens prognos kommenteras mer i kommande avsnitt, nedan kommenteras kort om kommunkoncernens bolag.

Kommunkoncernen

Kommunkoncernen	Delår		Helår		
	Utfall jan-aug 2024	Utfall jan - aug 2023	Prognos 2024	Budget 2024*	Budget-avvikelse
Kommunens nettokostnader	-882	-843	-1 375	-1 365	-10
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	916	881	1 373	1 371	2
Verksamhetens resultat	34	38	-2	6	-8
Finansnetto kommunen	-22	-11	-35	-33	-2
Resultat kommunen	12	27	-37	-27	-10
Kommunala bolag	-1	1	2		
Periodens/Årets resultat kommunkoncernen	11	28	-35		

*Det upprättas ingen budget för kommunkoncernen.

I tabellen nedan framgår de olika bolagens resultat före eliminering av interna mellanhavanden och proportionell konsolidering.

Resultat per bolag

Kommunkoncernen, miljoner kronor	Delår		Helår		
	Utfall jan-aug 2024	Utfall jan - aug 2023	Prognos 2024	Budget 2024	Budget-avvikelse
Elmen AB	-0,5	-0,4	0	0,1	-0,1
Älmhultsbostäder AB	-2,2	0,8	0,5	0,6	-0,1
Älmhults Terminal AB	0,3	0,3	0,1	0,1	0,0
ElmNet AB	1,2	-0,7	2,0	2,0	0,0
Södra Smålands Avall och Miljö AB	0,1	1,1	1,5	1,6	-0,1

I det följande kommenteras bolagen översiktligt. Mer information framgår av bolagens egna delårsrapporter.

Elmen AB

Elmen AB är koncernens moderbolag och prognostiserar ett mindre negativt resultat för år 2024, som är lägre än budget med 0,1 miljoner kronor. Det beror på att de finansiella intäkterna i form av utdelning från Älmhultsbostäder AB förväntas bli lägre än de budgeterade. Utdelningen beräknas utifrån statslåneräntan, som är lägre jämfört med var den vad vid budgettillfället. Resultatet för perioden är negativt beroende på att utdelningen från Älmhultsbostäder AB inte bokas upp förrän vid

årets slut.

Älmhultsbostäder AB

Bolaget prognostiserar ett resultat om 0,5 miljoner kronor vilket är 0,1 miljoner kronor sämre än budget. På grund av ett högre intäktsbortfall och ett lägre utfall i överenskommelsen om hyresjustering förväntas intäkterna bli lägre än budgeterat. Det vägs upp av att driftskostnaderna väntas understiga budget främst beroende på att kostnaden för taxebundna avgifter har varit lägre än budgeterat. Finansnettot förväntas bli bättre på grund av en god likviditet i kombination med en högre inlåningsränta än budgeterat samt lägre finansiella kostnader beroende på att ränteuppgången har avtagit och att årets ränteomskrivningar har resulterat i ett bättre utfall än förväntat. Vakansgraden har under året utvecklats i negativ riktning och den höga vakansgraden förväntas kvarstå under resterande del av året. På kostnadssidan fortsätter bolaget att arbeta aktivt med att identifiera och genomföra kostnadsbesparingar inom såväl drift som underhåll.

Älmhults Terminal AB

Bolagets prognos för helåret uppgår till 0,1 miljoner kronor vilket är i linje med budget. Älmhults terminal är starkt beroende av utvecklingen inom IKEA, som svarar för den dominerande marknaden i området för denna typ av transporter. IKEA-bolagen är stabila partners att arbeta tillsammans med. IKEA Svenska AB är driftsoperatör för terminalen. För terminalbolaget gäller i första hand att tillsammans med driftsoperatören försöka få flera tåg att trafikera terminalen. Beskedet om byggnation av Sydostlänken kan på längre sikt öppna fler affärsmöjligheter beroende på hur övriga delar av järnvägsnätet rustas upp.

ElmNet AB

Bolagets årsprognos bedöms bli enligt budget, ett resultat på 2 miljoner kronor. Även om övriga kostnader förväntas bli en aning lägre än budgeterat, jämnar detta ut sig genom ökade kostnader för avskrivningar. Finansiella kostnader ligger i stort sett på budget. Utbyggnadstakten av de mobila 4G- och 5G-näten bedöms fortsätta vara intensiv under resten av år 2024 och även år 2025–2026 medför ett ökat behov av fiberanslutningar till mobilmaster, både i tätort och på landsbygd. Även intresset för kommersiella affärer inom området ”svartfiber” kommer att fortsätta vara betydande. Bolaget kommer under resten av år 2024 att fortsätta förtäta det befintliga fibernätet allt eftersom nya kunder anmäler intresse. Bolaget kommer även att understödja byanäten i de fall efteranslutningar sker inom deras geografiska områden och är även med och bygger ut fibernät till ny exploaterade områden.

Södra Smålands Avfall Miljö AB

Bolaget ansvarar sedan år 2019 för avfallshanteringen i Älmhult, Lessebo, Markaryd, Tingsryd och Växjö kommuner. Bolaget prognos för helåret är ett resultat på 1,5 miljoner kronor som avser marknadssidan. Prognosen för år 2024 är att samtliga taxekollektiv utöver Växjö kommer redovisa negativt resultat för året men arbete fortgår för att åtgärda detta. Under året har ett flertal åtgärder satts in för att nå budget i balans i samtliga taxekollektiv. Dessa rör bland annat minskning i mängd övertidstimmar, ej genomförd investering, omförhandling av befintligt avtal för dumpning/städning av farligt avfall samt stängning av återvinningsstationer som har en hög mängd kostsamma dumpningar.

Prognosen för Älmhults kommuns taxekollektiv är ett underskott på 0,5 miljoner kronor år 2024. Budgeten var i stort sett ett nollresultat. Älmhult redovisade för år 2023 ett underskott med 2,1 miljoner kronor. Flera taxekollektiv redovisade underskott år 2023, vilket innebar ett underskott på minus 5,3 miljoner kronor för bolaget och kapitaltillskott är nödvändigt då det egna kapitalet är förbrukat. För Älmhults kommuns del innebär det ett aktieägartillskott på preliminärt 2,1 miljoner kronor som påverkar resultatet år 2024. Diskussioner förs även om ytterligare kapitaltillskott från medlemskommunerna för att höja bolagets egna kapital. Beslut om Älmhults kommuns aktieägartillskott kommer beslutas av kommunfullmäktige i slutet av året.

2.4.3.2 Kommunens prognos driftutfall och budgetavvikelser

Helårsprognosen för år 2024 visar för kommunen som helhet ett resultat på drygt minus 37 miljoner kronor. Jämfört med budget är det ett sämre resultat med 10,5 miljoner kronor. Budgeterat resultat för år 2024 är ett minus med 27 miljoner kronor och resultatutjämningsreserven, RUR, planeras användas för att balansera det negativa resultatet. Nämndernas budgetavvikelse i helårsprognosen uppgår sammantaget till nästan minus 32 miljoner kronor och socialnämnden står för den största delen. Kommunövergripande poster bedöms ha en positiv budgetavvikelse med 21 miljoner kronor.

Jämfört med prognosen i mars har prognosen förbättrats med 13 miljoner kronor, varav nämnderna 7 miljoner kronor och 6 miljoner kronor kommunövergripande.

I kommande avsnitt beskrivs översiktligt nämndernas analys av sina helårsprognoser. Finansen inklusive gemensamma övergripande nettokostnader redovisas i eget avsnitt.

Driftsammandrag Kommunen

Driftsammandrag, miljoner kronor (Minus är kostnad, plus är intäkt)	Helår			
	Prognos 2024	Budget 2024	Budget- avvikelse aug	Budget- avvikelse mars
Kommunfullmäktige	-1,9	-1,9	0,0	-0,1
Revision	-0,9	-0,9	0,0	0
Valnämnd	-0,4	-0,5	0,1	0
Kommunstyrelsen	-74,8	-76,7	1,9	-0,9
Överförmyndarnämnd	-2,6	-2,6	0,0	0
Teknisk nämnd	-120,0	-116,2	-3,8	-7,0
Utbildningsnämnd	-630,4	-630,2	-0,2	-1,0
Socialnämnd	-453,4	-424,6	-28,8	-28,6
Gemensam nämnd för familjerätt	-1,4	-1,4	0,0	0
Kultur- och fritidsnämnd	-51,4	-50,5	-0,9	-0,7
Miljö- och byggnämnd	-11,9	-11,9	0,0	-0,5
Nämndernas nettokostnad	-1 349,1	-1 317,4	-31,7	-38,8
Gemensamma övergripande nettokostnader	-25,7	-47	21,3	18,7
Verksamhetens nettokostnader totalt	-1 374,8	-1 364,4	-10,4	-20,1
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	1 373,0	1 370,6	2,4	-2,3
Finansiella poster	-35,8	-33,3	-2,5	-0,6
Resultat	-37,6	-27,1	-10,5	-23,0

Nämnderna prognosticerar totalt ett underskott om knappt 32 miljoner kronor vilket är en förbättring med 7 miljoner kronor jämfört med marsprognosen. Förbättringen är i huvudsak hänförlig till teknisk nämnd och kommunstyrelsen.

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsens prognos för helåret visar på ett överskott om 2 miljoner kronor, en förbättring med 3 miljoner kronor från marsprognosen. Till största delen är förändringen hänförlig till upplupna intäkter för detaljplaner och planbesked, men även det i mars prognosticerade underskottet för personalkostnader har minskat till knappt 1 miljoner kronor beroende på vakanser och återhållsamhet. Nämndens åtgärdsplan uppgår till drygt 3 miljoner kronor. Effekten i år beräknas uppgå till drygt 2 miljoner kronor då några åtgärder inte ger helårseffekt innevarande år.

Tekniska nämnden

Skattefinansierad verksamhet

Prognoser per augusti visar på ett underskott om knappt 4 miljoner kronor, en förbättring med 3 miljoner kronor jämfört med marsprognosen. Förändringen beror i huvudsak på ökade intäkter för arrenden och skogsavverkning. Den negativa avvikelsen avser främst måltids- och produktionsavdelningen men även räddningstjänsten. Fortsatt högt prisläge för bland annat material och entreprenadtjänster bidrar till ett underskott om drygt 2 miljoner kronor. Inom måltidsverksamheten förväntas ett underskott gällande personalkostnader med närmare 2 miljoner kronor och ett underskott gällande livsmedel om knappt 2 miljoner kronor. Livsmedelskostnaderna beräknas dock totalt bli knappt 2 miljoner kronor lägre jämfört med föregående år. På grund av en större skogsbrand, personalomsättning samt tillkommande utbildningskostnader beräknas räddningstjänsten hamna på ett underskott om drygt 1 miljoner kronor. Överskott, drygt 3 miljoner kronor finns centralt, inom lokalvård samt projekt och planering. Intäkter för arrenden samt skogsavverkning har ökat och vakanta tjänster inom lokalvård har inte tillsatts i väntan på sammanslagningen med måltidsorganisationen. Nämndens åtgärdsplan i budget 2024 uppgick till drygt 5 miljoner kronor samt drygt 8 miljoner kronor i fortsatta utredningsuppdrag, totalt strax över 13 miljoner kronor vara av drygt 6 miljoner kronor beräknas ge effekt i år.

Taxefinansierad verksamhet - VA

Prognosen för taxekollektivet (VA) är ett underskott om knappt 5 miljoner kronor, vilket är marginellt bättre än budget. VA-verksamhetens resultat påverkar inte kommunens resultat utan det regleras som en fordran eller skuld mot VA-kollektivet. Om utfallet vid årets slut blir enligt prognosen ökar VA-kundernas skuld till kommunen till 10 miljoner kronor. Den ökning av skulden som prognosticeras uppstå under 2024 ska enligt lag regleras mot kommunen inom 3 år. Befintlig skuld till kommunen behöver därav hanteras inom 2 år.

Utbildningsnämnd

Delårsprognosen visar på en marginell avvikelse i från ett nollresultat, en förbättring med knappt 1 miljon kronor jämfört med mars. Prognosen innefattar både högre intäkter och högre kostnader. Underskott finns till största delen inom grundskolan och gymnasieskolan vilket vägs upp av överskott på framför allt central förvaltning. Den största negativa avvikelsen beräknas uppstå på grund av ett ökat antal gymnasieelever samt att dessa i högre grad väljer gymnasium i andra kommuner. Detta är dock en väldigt osäker post då den slutliga antagningen för hösten inte är klar förrän i oktober. Inom grundskolan ökar kostnaderna på grund av ökat antal elever som väljer att gå i externa skolor, samt höga personalkostnader då beslutade anpassningar först får effekt under november. Underskottet beror även på leasingkostnader av IT-utrustning inom hela förvaltningen och ökade skolskjutskostnader inom grundskolan. Underskotten vägs upp av en centralt budgeterad reserv. Nämnden har i budgeten för 2024 en åtgärdsplan om drygt 30 miljoner kronor vilken beräknas få motsvarande effekt under året.

Socialnämnd

Socialnämnden prognosticerar ett underskott om knappt 29 miljoner kronor, vilket är i linje med marsprognosen. Utfallet för 2023 var ett underskott om 33 miljoner kronor. Budgetförutsättningar för 2024 innefattade dock en minskning av ramen med nästan 10 miljoner kronor. Ett stort åtgärds paket på drygt 25 miljoner kronor togs fram i verksamhetsplan 2024, vilket beräknas få en faktisk effekt om 26 miljoner kronor innevarande år. Trots detta saknades nästan 17 miljoner kronor för att ha en ekonomi i balans i förhållande till budgeten. Under året har nya kostnader om drygt 12 miljoner kronor tillkommit som inte fanns vid årets början. De största negativa avvikelserna finns inom funktionsstöd; 14 miljoner kronor samt vård- och omsorg; 11 miljoner kronor. I huvudsak är kostnadsökningarna relaterade till antalet ärenden inom personlig assistans och hemtjänst samt antalet beslutade timmar inom hemtjänst vilka samtliga har ökat under året. Positivt är att kostnaderna för ekonomiskt bistånd ser ut att minska med knappt 2 miljoner kronor.

Kultur- och fritidsnämnd

Nämnden prognostiserar ett underskott om knappt 1 miljon kronor, vilket är marginellt sämre än marsprognosen. Den huvudsakliga anledningen till avvikelse är att översynen av driften av cafét på Haganäsbadet inte får effekt under året. Nämndens åtgärdsplan för 2024 om drygt 3 miljoner kronor beräknas få en effekt om 3 miljoner kronor under året.

Miljö- och byggnämnd

Nämnden prognosticerar ett nollresultat för året, jämfört med ett underskott om knappt 1 miljoner kronor i mars. Förbättringen beror på vakanser samt något lägre övriga kostnader. Nämndens åtgärdsplan för 2024 om knappt 2 miljoner kronor beräknas få full effekt under året.

2.4.3.3 Finansen

Kommunövergripande poster tillsammans med skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning samt finansnettot, den så kallade Finansen, har en helårsprognos som tillsammans visar 21 miljoner kronor i positiv budgetavvikelse. Överskottet beror i stort sett på övergripande budgetposter som inte har med årets ordinarie verksamhet att göra, se mer i kommentarerna nedan efter tabellen. Jämfört med prognosen i mars är det en förbättring med drygt 5 miljoner kronor vilket är ett netto av ett flertal poster med både förbättringar och försämringar.

Prognosen för **skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning** är endast drygt 2 miljoner kronor bättre än budget. Prognosen utgår ifrån SKR:s prognos i augusti 2024. Befolkningsnivån 1 november året innan påverkar nivån på dessa intäkter. När budgeten för år 2024 lades förväntades ingående befolkningsmängd vara 18 129 personer (1 nov 2023). I verkligheten blev befolkningsmängden 132 invånare lägre (17 997 invånare) än planeringsförutsättningarna, vilket ger lägre intäkter med ungefär 9 miljoner kronor. Tillsammans med ett något förbättrat skatteunderlag, ger det minskade intäkter i stället med 4 miljoner kronor år 2024. Det vägs upp av högre fastighetsavgift och något lägre kostnader för avgiften till LSS-utjämningen med drygt 6 miljoner kronor.

Driftsammandrag kommunövergripande Finansen

Finansen, miljoner kronor (Minus är kostnad, plus är intäkt)	Delår utfall Jan-aug 2024	Helår			
		Prognos 2024	Budget 2024	Budget avvikelse aug	Budget avvikelse mars
Pensionsåtagande (Netto, inkl Intäkt kalkylerad PO-pålägg)	-39,0	-47,3	-48,6	1,3	5,4
KS strategiska satsningar	0	-1,2	-1,2	0,0	0
Exploateringsverksamhet	0	-0,5	-1,1	0,6	0,6
Preliminärt aktieägartillskott SSAM	0	-2,1	0	-2,1	0
Ej utfördelade löneökningar	0	-0,5	-9,6	9,1	0
Förändring semesterlöneskuld	29,4	0	0	0	0
Friskvårdsbidrag medarbetare	-0,7	-1,2	-1,2	0,0	0
Ökade fastighetskostnader ("fryst" internhyra 2024)	0	-9,9	-13	3,1	3,7
Ökade avskrivningar (inkl ökade driftkostnader nya lokaler)	0	-7,8	-11,8	4,0	4
Övriga Kommungröpande intäkter och kostnader	1,2	0,4	-5,9	6,3	0,4
Internränta (kostnad nämnderna)	29,8	44,5	45,6	-1,1	4,6
Gemensamma övergripande nettokostnader	20,7	-25,6	-46,8	21,2	18,7
Skatteintäkter, inkl avräkning	701,9	1 054,3	1 053,2	1,1	-3,6
Inkomst- och kostnadsutjämning	186,1	279,2	284,5	-5,3	-5,3
Avgift till LSS-utjämning	-5,4	-8,1	-9	0,9	0,9
Fastighetsavgift	31,7	47,6	41,8	5,8	5,7
S:a skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	914,3	1 373,0	1 370,5	2,5	-2,3
Finansiella intäkter	5,5	7,0	7,4	-0,4	-0,2
Finansiella kostnader	-27,3	-42,5	-40,7	-1,8	-0,4
S:a finansnetto	-21,8	-35,5	-33,3	-2,2	-0,6
Summa finansen	913,2	1 311,9	1 290,4	21,5	15,8

Kommentar övriga poster inom Finansen:

- Posten för **pensionsåtagandet** är en nettoeffekt av kommunens totala pensionskostnader och intern hantering av den del av PO-pålägget som avser pensioner. Prognosen för pensionskostnaden år 2024 utgår från Skandias prognos i augusti 2024, vilket visar på en kostnad i nivå med budget. Prognosen i mars utgick ifrån uppgifter i december 2023. Pensionskostnaden år 2024 har dock ökat ytterligare jämfört med år 2023 vilket beror på den värdesäkring som ska göras via uppräknig av inflationsstyrda parametrar (inkomst- respektive prisbasbeloppet). Nämnderna har blivit fullt kompenserade för PO-pålägget i budget 2024.
- **Strategiska satsningar** avser kvarvarande anslag om 1 miljon kronor och posten Evenemangsstöd om 0,2 miljoner kronor som förväntas förbrukas i sin helhet.
- Resultateffekter för **exploatering** vid avslut av exploateringsprojekt är svår att förutsäga när de infaller och budgeteras därför inte. Det som budgeteras är tillkommande löpande drift- och underhåll för investeringar för exploatering inom allmän platsmark (ex gator, vägar, parker etc). När investeringen färdigställs och driftkostnader faller ut, kompenseras tekniska nämnden. Den positiva budgetavvikelsen beror på fördröjning i färdigställande för vissa projekt.
- **Preliminärt aktieägartillskott SSAM** (Södra Smålands Avfall och Miljö AB) avser förlusttäckning för år 2023 till det länsgemensamma bolaget som bildades 2019, gällande den del som avser Älmhults kommuns renhållningskollektiv. Posten fanns inte med i mars-prognosen. Läs mer i tidigare avsnitt *Kommunkoncernens resultat*.

- **Prognos för ej utförd löneökning** avser kvarvarande lönerrevision för Vårdförbundet som inte var klar vid bokslutstillfället, men förväntas slutföras i oktober och då kompenseras till berörda nämnder. Resterande budgetavvikelse avser den totala lönerrevisionens helårseffekt år 2025, som inte påverkar utfallet år 2024.
- Posten **semesterlöneskuld** avser kommunens totala förändring av medarbetarnas intjänade semester och är svår att förutsäga. Utfallet för perioden är en intäkt, då stor del av semestern tas ut under sommarmånaderna. Skulden ökar återigen fram till årsskiftet i takt med intjäning av ny semester.
- **Friskvårdsbidrag** för kommunens medarbetare redovisas från och med år 2024 kommunövergripande. Bedömningen görs att hela budgeten förbrukas.
- **Ökade fastighetskostnader.** Under 2023 togs en ny internhyresmodell fram och med hänsyn till implementeringen av denna pausades internhyresökningar för nämnderna under 2024. För att kompensera förväntade kostnadsökningar i tekniska nämnden kopplat till nämndernas verksamhetslokaler, avsattes medel på Finansen för att kompensera detta. Tekniska nämndens bedömning av ökade fastighetskostnader för året uppgår till 9,9 miljoner kronor.
- **Ökade avskrivningar inklusive ökade driftkostnader.** Från år 2024 hanteras prognosen för avskrivningarna kommunövergripande. Överskottet beror på att avskrivningar bedöms bli lägre på grund av lägre investeringsnivå än planerat. Ökade driftkostnaderna avser framför allt lokalvård etc för Linnéskolan och förväntas falla ut när nya skolan tas i drift till höstterminen (budgeten omförs då till berörda nämnder).
- **Övriga kommunövergripande intäkter och kostnader** avser budget för diverse administrativa tjänster kopplat till övergripande finanshantering. Budgetavvikelsen avser i stort sett en justering mot internräntan gällande VA-kollektivet, som motsvarar höjningen av VA:s internränta som inte ska belasta Finansen utan finansieras av taxekollektivet. I mars ingick denna post i budgetavvikelsen för internräntan.
- **Internränta.** På samma sätt som med avskrivningar hanteras även den interna kostnadsräntan kommunövergripande från år 2024. På Finansen ger det en nettoeffekt av den interna kostnads- och intäktsräntan. Budgeten avser ökningen av internräntan jämfört med år 2023. Den negativa budgetavvikelsen motsvarar VA-taxekollektivets erhållna internränta för tillgångar, som är en ny hantering från och med år 2024.
- **Finansnettot.** Prognosen för räntekostnaderna utgår ifrån bedömning av räntenivån för årets omsättning av lån (300 mnkr) och behov av nyupplåning under året med 150 miljoner kronor för att finansiera investeringar, i huvudsak Linnéskolan. Prognosen kan ändras både utifrån räntenivån och vad som faktiskt kommer att behöva lånas.

2.4.3.4 Investeringsverksamhet

Älmhults kommun har haft stora investeringsbehov som den växande kommun Älmhult har varit, det har krävts investeringar för att erbjuda den kommunala service som en ökande befolkning innebär.

Kommunkoncernens (exkl SSAM) totala investeringar för januari-augusti 2024 uppgår till 157 miljoner kronor. Det är i stort sett motsvarande nivå som för samma period föregående år. Prognosen för helåret uppgår totalt till 321 miljoner kronor. Bolagens andel är 36 miljoner kronor och avser framför allt bostadsinvesteringar, exempelvis i år stamreoveringar, fastighetsunderhåll och kulvertutbyte. I bolagskoncernen görs även investeringar i ökad driftsäkerhet/robusthet och kapacitet i stamfibernet samt utbyggnad av fibernet.

Investeringar kommunkoncernen, miljoner kronor	Delår		Helår			
	Utfall jan-aug 2024	Utfall jan - aug 2023	Prognos 2024	Budget 2024	Budget-avvikelse	Utfall 2023
Strategiska investeringar kommunen (inkl exploatering)	112	97	222	281	59	189
Raminvesteringar nämnderna	29	19	63	61	-2	57
Investeringar kommunen totalt	141	116	285	342	57	246
Varav investeringar VA-verksamheten (taxekollektivet)	35	7	62	67	5	19
Investeringar Elmen-koncernen	16	38	36	44	8	51
Summa kommunkoncernen	157	154	321	386	65	297

Kommunens investeringar delas in i strategiska respektive ram. Med strategiska investeringar avses investeringar som är riktade mot tillväxt, utökade funktioner eller på annat sätt är viktiga för Älmhults kommuns utveckling. En strategisk investering är oftast flerårig och beslutas separat på projektnivå av kommunfullmäktige. Nämndens årliga investeringsram beslutas av kommunfullmäktige och är en generell investeringsbudget som nämnden själv får prioritera inom.

Kommunens prognos för investeringar för helåret år 2024 uppgår till 285 miljoner kronor. Det är en nivå i stort sett som föregående år. Investeringarna avser i huvudsak verksamhetslokaler och investeringar i allmän platsmark för exploatering. Andra typer av investeringar är gata/park, infrastruktur, fordon och övriga inventarier till verksamheterna. Den största enskilda investeringen år 2024 är tillbyggnad av högstadiet Linnéskolan, som börjar bli klar.

Årets nettoinvesteringsutgifter beräknas blir drygt 57 miljoner kronor lägre än budget. Den lägre beräknade investeringsutgiften beror i huvudsak på en lägre volym än budgeterat för exploatering främst kopplat till lägre efterfrågan på bostadsmark medan arbetet med färdigställande av mark för verksamheter fortlöper enligt plan. Exploateringsprojekten beskrivs mer i avsnitt 3.7 i rapporten. Även ett förväntat lägre utfall för strategiska investeringar inom VA, markförvärv och förseningar i renovering av lokaler på Bäckgatan, bidrar till lägre investeringsutgift än budget vid årets slut. Kommunens investeringar redovisas mer utförligt per nämnd i avsnitt 3.6 Investeringsredovisning.

2.5 Balanskravsresultat

Avstämning balanskravsresultat

I kommunallagen framgår att varje kommun ska ha god ekonomisk hushållning och balanskravet är en del av detta. Balanskravet är minimikravet på ekonomisk balans i den kommunala ekonomin. Minimikraven på ekonomisk balans är att intäkterna ska vara större än kostnaderna. Blir resultatet negativt måste det regleras inom tre år. Prognosen för helåret 2024 är ett resultat på minus 37,6 miljoner kronor och med avdrag för realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar, uppgår resultatet enligt balanskravet till minus 38,2 miljoner kronor. I samband med beslut om budget 2024, beslutade kommunfullmäktige (2023-11-27 § 150) att negativt resultat enligt balanskravet för år 2024 finansieras genom att resultatutjämningsreserven, RUR, disponeras. Ackumulerad resultatutjämningsreserv uppgår per 2023-12-31 till 36,2 miljoner kronor. Om slutligt resultat överstiger disponibel RUR, behöver den delen återställas senast inom tre år, det vill säga år 2027, och hanteras i budgetprocessen.

Balanskravsavstämning, mnkr	Prognos 2024	Utfall 2023
Årets resultat	-37,6	-7,7
Reducering av samtliga realisationsvinster	-0,6	0
Vissa realisationsvinster enl. undantagsprincipen	0	0
Vissa realisationsförluster enl. undantagsprincipen	0	0
Orealiserade förluster i värdepapper	0	0
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-38,2	-7,7
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	36,2	0
Årets balanskravsresultat	-2,0	-7,7

År 2023 hade också ett negativt balanskravsresultat om 7,7 miljoner kronor, som ska återställas senast år 2026. Kommunens fastställda budget för år 2024, visar en positiv resultatnivå för planåren 2025 och 2026.

Akkumulerade negativa balanskravsresultat	Prognos 2024	Utfall 2023
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	-7,7	0
Varav från år 2023	-7,7	0
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredning	-2,0	-7,7
UB ackumulerade ej återställda negativa resultat	-9,7	-7,7
varav från år 2023, återställs senast år 2026	-7,7	-7,7
varav från år 2024 återställs senast år 2027	-2,0	

Resultatutjämningsreserv

Kommunfullmäktige har antagit *Riktlinjer för god ekonomisk hushållning* där balanskrav och resultatutjämningsreserv hanteras. Syftet med resultatutjämningsreserven är att utjämna intäkter över tid och därigenom kunna möta konjunkturvariationer. Reserven byggs upp inom ramen för det egna kapitalet. Överskott får disponeras då skatteintäkterna sviktar i lågkonjunktur. Uttag från resultatutjämningsreserven kan endast ske för att täcka underskott, det vill säga om årets resultat efter balanskravsjustering är negativt.

Enligt kommunfullmäktiges riktlinjer för god ekonomisk hushållning, kan RUR disponeras vid en lågkonjunktur. Bedömning av om det är ett år med hög eller lågkonjunktur, görs genom att jämföra skatteunderlagsutvecklingen för det aktuella året med det genomsnittliga utfallet för de senaste 10 åren. Enligt SKR:s skatteunderlagsprognos i augusti 2024 är år 2024 ett år då underliggande

skatteunderlagsutveckling är lägre än det tioåriga genomsnittet, en differens på -0,8 procent.

Från år 2025 gäller nytt regelverk, då RUR ersätts av RER, Resultatreserv. Efter räkenskapsår 2023 får ingen ytterligare reservering göras till RUR. Kvarstående medel i en resultatutjämningsreserv får dock tas i anspråk till utgången av år 2033.

2.6 Förväntad utveckling

Samhället står inför flera stora och delvis nya utmaningar. Klimatförändringarna och den osäkra omvärlden med krig är exempel på globala händelser som i hög grad påverkar det svenska samhället även på lokal nivå. Statistiska centralbyråns (SCB) regionala befolkningsframskrivningar för Sverige visar på behov av stor omställning i de flesta kommunerna.

Aktuella befolkningsciffror för Älmhult visar på fortsatt färre barn än tidigare år. Det kommer innebära att fler anpassningar inom förskola kan komma att behöva göras från och med hösten 2025. I grundskolan minskar just nu antalet elever totalt, men samtidigt ökar eleverna i högstadietåldern. Även Internationella skolan minskar kraftigt. Denna utveckling innebär att en översyn behöver göras av skolenheters storlek samt lokaler för att få ett effektivt utnyttjande av resurser.

Kompetensförsörjningen i Älmhults kommun är en utmaning som kräver nya arbetssätt och ökad digitalisering. För att attrahera och behålla arbetskraft behöver verksamheten arbeta med att förbättra arbetsmiljön och utveckla digitala verktyg, välfärdsteknik och AI. Detta kommer att vara avgörande för att effektivisera arbetet, frigöra tid och ge medarbetare bättre förutsättningar att utföra sitt uppdrag. Utifrån kommunens kompetensförsörjningsplan kommer ett antal aktiviteter tas fram och genomföras för att möta dessa utmaningar.

Älmhults kommun arbetar för att flera viktiga projekt inom infrastrukturområdet ska genomföras. Flera av dessa är kopplade till framför allt järnvägsinfrastrukturen för att säkerställa att kommunikationen till och från Älmhults kommun fungerar smidigt idag och i framtiden. Framförallt gäller detta Sydostlänken samt bättre funktionalitet på Södra stambanan.

Det kommer även fortsättningsvis vara av vikt att kunna tillhandahålla platser för såväl nyetablering som expansion för befintliga företag i kommunen. Det är fortsatt hög efterfrågan på verksamhetsmark medan behovet av bostadsmark bedöms vara lägre de närmaste åren. Från och med 2026 förväntas efterfrågan öka även på denna typ av mark. Utvecklingen av den demografiska sammansättningen i kommunen behöver följas noga under kommande år, inte minst ur perspektivet med det låga barnafödandet.

Förberedelser pågår för den nya socialtjänstlagen som förväntas träda i kraft den 1 juli 2025. Förslaget väntas under hösten 2024 och då kommer också en kartläggning och nulägesbeskrivning av kommunens socialtjänst att genomföras. Inriktningen är att den nya lagen kommer att ställa högre krav på kunskapsbaserad socialtjänst, förebyggande arbete och användning av evidensbaserade metoder.

2.7 Återrapportering särskilda uppdrag

Särskilda uppdrag	Kommentar
Att hitta samarbeten för att behålla internationellt rekryterad kompetens samt skapa utvecklingsmöjligheter för medföljande familjer.	Fokus under året har legat på ett projekt för att öppna Stinsarhuset för en företagsinkubator där "Citizen hub" är en ingående del. Medel söktes för projektet från Leader Linne men avlogs. Nu har ett omtag skett och projektet är i ny uppstartsfas.
Öka antalet företag som deltar i kommunala upphandlingar.	Följande aktiviteter är gjorda/inplanerade: <ul style="list-style-type: none"> • Tagit in synpunkter/förslag på förbättringar på förfrågningsunderlag (FFU)/upplägg från de som lämnat anbud under 2022 och 2023 • Gjort ett antal förändringar av FFU/upplägg utifrån synpunkter och egna reflektioner • Fortsatt med "boka en upphandlingschef" för att öppna upp för dialog. • Ny utbildningsdag inbokad den 8 oktober för de som vill veta mer om offentlig upphandling • Löpande mätning av NUI (Nöjd Upphandlings Index, som är en del av insiktsmätningen) • Kommande upphandlingar finns på hemsidan • Diverse dialoger gällande specifika upphandlingar
Ett aktivt arbete med företagsetableringar ska ske löpande samt återrapporteras till kommunstyrelsen.	Arbetet pågår löpande, bland annat genom etableringsgruppen. Arbetet pågår löpande i tätt samarbete mellan bland andra näringslivschef och mark- och exploateringsingenjör. Ett proaktivt och uppsökande arbetssätt har använts vilket inneburit nya intressenter och dialoger. Etableringsarbete innebär långa processer och flera större ärenden har bearbetats under året för att kunna närma sig slutförande. Två årliga informationstillfällen läggs in i Kommunstyrelsen med nästa tillfälle planerat till den 17 september.
Utred möjligheten att tydliggöra den ungefärliga kostnaden och handläggningstiden för olika tillstånd så att det framgår på kommunens hemsida.	Information kring handläggningstider och kostnader för detaljplaner har tagits fram och publicerats på kommunens hemsida. Kansliet har gjort en översyn av informationen om utlämnande av allmänna handlingar på hemsidan. Informationen har förenklats och uppdateras under september. Kommunikationsavdelningen arbetar med att samla kommunens samtliga tillståndprocesser på hemsidan, arbetet kommer slutföras under 2024.
Aktivt arbete med att jobba för ytterligare YH-utbildningar och vuxenutbildningar utifrån företagets och kommunens framtida behov ska fortgå.	Utbildningsansvarig för YH har tillsammans med näringslivschefen haft återkommande dialog med företag kring behov av YH och andra utbildningar. Information har också getts i nyhetsbrev, i samband med företagsbesök och i andra sammanhang. Utifrån företagets behov och i samarbete med dem startade två YH-utbildningar höstterminen 2024: Förpackningsingenjör (andra kursstarten) samt Livscykelanalys för förpackningsindustrin (ny). Ytterligare en ansökan har lämnats in om YH-utbildning för Maskininlärning med AI.
Presentera förslag på hur ett "campus Älmhult" med lokala utbildningar kopplat till universitet kan utformas.	En inledande kontakt är tagen med IKEA för att utreda vilka gemensamma intressen och möjligheter som kan finnas.
Arbetet med stödprocessen kring personal ska fortgå och bli väl känd hos kommunens alla förvaltningar.	Stödmaterial har tagits fram och HR håller ihop processen så att alla nämnder har en handlingsplan som sammanställs till ett kommunövergripande dokument till årsskiftet. Det nya intranätet infördes i december 2023. Både innehåll och struktur på intranätet utvecklas och förbättras löpande. Under 2024 har den nya chefsportalen lanserats som en tydlig ingång för den information chefer behöver i sitt dagliga arbete. På intranätet finns också ett särskilt nyhetsflöde för information som berör just chefer. För både medarbetare och chefer har innehållet utvecklats med bättre sökfunktion, tydligare struktur, uppdaterat innehåll och bättre nyhetsflöde. Alla medarbetare får till exempel automatiskt nyheter som berör den förvaltning hen arbetar inom på sin start sida.

Särskilda uppdrag	Kommentar
Tillgänglighetsvandring och trygghetsvandring ska genomföras även utanför centralorten.	Hittills under 2024 har det genomförts två trygghetsvandringar. En i centrala Älmhult och en i Diö och Liatorp.
Inom arbetet för översiktsplaneringen se över tidigare planerade områden för nya tomter i de mindre tätorterna för att ha så attraktiva lägen som möjligt.	Förslaget till granskningshandling för ny översiktsplan har omarbetats i enlighet med uppdraget att se över och justera attraktiva lägen i varje mindre tätort. Granskningshandlingen hanteras på KSAU den 1 oktober.
I samband med att ansvaret av insamlingen av förpackningar övergår till kommunen och SSAM uppdras kommunchefen att föra en dialog med SSAM om tillgängliga återvinningsstationer i hela kommunen.	SSAM arbetar för att möjliggöra en enkel utsortering för samtliga i samhället. Via SSAM erbjuder kommunen sorteringsinstruktioner på 33 olika språk. Det sker ett systematiskt arbete med fastighetsägare för att ta bort trösklar till alla miljörum vilket förenklar både för invånare med funktionshinder och för SSAMs chaufförer.
Uppdatera kommunens miljöplan.	Uppstart av arbetet i oktober månad. En utvärdering och förslag till uppdatering sker i dialog med politiken. Nytt förslag tas fram till kommunstyrelsens decembermöte.
Befintliga lokaler ska i första hand användas innan nya byggs eller hyrs.	Internhyresmodellen har implementerats och säkerställer att befintliga lokaler används i första hand. Både en rutin och checklistor är framtagna för att säkerställa arbetet framöver.
Ny internhyresmodell implementeras.	Både en rutin och checklistor är framtagna för att säkerställa införandet av internhyresmodellen. Vidare är det alltid en punkt på dagordningen vid strategisk lokalgrupp såväl som operativ lokalgrupp. I budgetunderlaget till budgetförutsättningarna 2025, har ett antal lokaler identifierats för att ingå i en lokalbank, som var en del i den nya internhyresmodellen att ta fram.
Effektivisera drift och underhåll, minska miljöpåverkan och skapa bättre resurshantering genom ökad digitalisering och koncernövergripande arbete med "det smarta samhället".	En ny digitaliseringsplan för 2025–2028 är framtagen och inlämnad till budgetberedningen för beslut i KF 2024-11-28. Planen innehåller en rad olika delar där det koncernövergripande perspektivet för att förbättra resurshanteringen är central.
Enheten för arbete och försörjning arbete ska följas upp och deras arbetssätt ska regelbundet utvärderas.	Enheten följs regelbundet upp, och utvärdering av insatser beskrivs, regelbundet till Socialnämnden genom månatliga ekonomiska redovisningar samt vid övergripande ekonomisk uppföljning efter mars månad, delårsrapportering efter augusti månad samt bokslut. Behovsanalyser görs inom enheten utifrån behoven hos brukarna.
Standardisera flera tillståndsprocesser inom miljö- och byggområdet så att de blir e-tjänster.	Arbetet är påbörjat och fortsätter löpande.
Meritvärdena ska fortsatt öka.	Årskurs 9:s meritvärde ligger i stort sett still på en för Älmhult ganska hög nivå jämfört med tidigare år, trots påfyllnad av ett antal elever sent under högstadietiden. I årets betygresultat kan vi se en ökning av de högre betygen i slöjd där arbetet med att hitta alternativa sätt för eleven att visa sin slöjdprocess har gett resultat. Även andel högre betyg i engelska har ökat. För att öka meritvärdena ytterligare behöver det goda kvalitetsarbete som nu bedrivs på skolorna fortsätta. Andelen elever som klarar godkänt i alla ämnen har ökat hos såväl Elmeskolan som Gemöskolans åk 6, det ger goda förutsättningar för den elevkullen att få ett högre meritvärde när de kommer upp i åk 9 om tre år.
Arbetet med att höja kvaliteten och måluppfyllelsen i skolan genom långsiktigt arbete såsom "Samverkan för bästa skola" ska spridas och återrapporteras till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige under året.	Utvecklingsarbetet har berörts under utbildningsnämndens återrapportering i kommunstyrelsen i maj och ett stort fokus på utvecklingsarbetet för Haganässkolan i juni på kommunfullmäktige.
Antalet familjehem samt stödinsatser på plats i kommunen ska öka.	Rekrytering av nya familjehem sker genom familjehem.se, att medarbetarna deltar vid olika event samt genom information på hemsidan och sociala medier. Det är fortsatt svårt att rekrytera familjehem som matchar barnets behov.
Mötesplatser för äldre med syfte att minska den ofrivilliga ensamheten ska fortsätta utvecklas tillsammans med civilsamhället.	Utvecklingen av en mötesplats för seniorer är påbörjad och kommer verkställas när erforderliga beslut kring Almgården tas av styrgruppen för Framtidens äldreomsorg.
Kultur- och fritidsnämnden tillförs 150 000 kronor avsatta till rallyevenemang.	Arbetet har genomförts enligt plan. Stöd, bidrag och samordning av arrangemanget har skett tillsammans med Älmhults Motorklubb.

Särskilda uppdrag	Kommentar
Arbeta för att öka motståndskraften mot bedrägerier riktade mot äldre genom exempelvis samverkan med studieförbund.	Detta uppdrag har påbörjats och fortsätter under hösten.
Inkludera ett energibokslut i kommunens hållbarhetsbokslut.	Ett energibokslut togs fram till Tekniska nämndens årsrapport. Ett utdrag återfinns i 2023 års Hållbarhetsrapport.
Samordna effektivisering av kommunens fastighetsbestånd samt avyttra och säg upp lokaler som inte används optimalt.	I budgetunderlaget till budgetförutsättningarna 2025, har ett antal lokaler identifierats för att ingå i en lokalbank, som var en del i den nya internhyresmodellen.

3 Ekonomisk redovisning

3.1 Resultaträkning

RESULTATRÄKNING		Kommun				Kommunkoncern		
		Delår		Helår		Delår		Helår
tkr		Utfall 240831	Utfall 230831	Prognos 2024	Budget 2024	Utfall 240831	Utfall 230831	Prognos 2024*
Verksamhetens intäkter	Not 1	205 111	215 405	328 022	308 508	296 602	297 648	466 058
Verksamhetens kostnader	Not 2	-1 030 978	-1 002 926	-1 615 258	-1 581 118	-1 086 294	-1 051 046	-1 700 334
Avskrivningar		-55 634	-55 157	-88 217	-92 181	-80 885	-78 417	-120 228
Verksamhetens nettokostnader		-881 501	-842 678	-1 375 453	-1 364 791	-870 577	-831 815	-1 354 504
Skatteintäkter		701 854	693 489	1 054 302	1 053 226	701 854	693 489	1 054 302
Generella statsbidrag och utjämning		213 955	188 035	319 239	317 737	213 955	188 035	319 239
Verksamhetens resultat		34 308	38 846	-1 912	6 172	45 232	49 709	19 037
Finansiella intäkter		5 532	4 469	7 079	7 513	3 112	2 171	3 092
Finansiella kostnader		-27 344	-15 646	-42 800	-40 737	-37 086	-24 123	-57 746
Resultat efter finansiella poster		12 496	27 669	-37 633	-27 052	11 258	27 757	-35 617
Årets resultat		12 496	27 669	-37 633	-27 052	11 258	27 757	-35 617

*Eliminering av koncerninterna poster mellan kommunen och bolagskoncernen är endast en uppskattning utifrån eliminering per augusti

Noter

Resultaträkning	Kommun	
	240831	230831
Not 1 Verksamhetens intäkter		
Taxor och avgifter	73 108	66 821
Bidrag	82 294	97 998
Övriga intäkter	49 709	50 586
Summa	205 111	215 405
Not 2 Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader exkl pensionskostnader	-635 267	-631 674
Pensionskostnader inkl löneskatt	-115 720	-94 080
Övriga verksamhetskostnader	-279 991	-277 172
Summa	-1 030 978	-1 002 926

3.2 Balansräkning

Balansräkning tkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	240831	231231	240831	231231
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar			272	323
Materiella anläggningstillgångar				
-Mark, byggnader och tekniska anläggningar	1 688 966	1 686 455	2 627 240	2 638 832
-Maskiner och inventarier	163 635	153 095	189 460	177 760
-Övriga materiella anläggningstillgångar	451 871	380 075	462 397	383 511
Finansiella anläggningstillgångar	162 500	164 869	99 595	102 063
-varav bidrag till infrastruktur	44 202	46 071	44 202	46 071
Summa anläggningstillgångar	2 466 972	2 384 494	3 378 964	3 302 489
Omsättningstillgångar				
Förråd/lager	153	1 093	153	1 096
Exploateringstillgångar	58 838	55 740	55 689	55 740
Fordringar	186 081	194 325	189 677	181 155
Kassa och bank	111 801	137 966	111 801	140 762
Summa omsättningstillgångar	356 873	389 124	357 320	378 753
SUMMA TILLGÅNGAR	2 823 845	2 773 618	3 736 284	3 681 242
Eget kapital				
Eget kapital	676 333	663 837	895 578	884 977
-varav periodens resultat	12 496	-7 695	11 257	1 632
-varav resultatutjämningsreserv, RUR	36 200	36 200	36 200	36 200
Summa eget kapital	676 333	663 837	895 578	884 977
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och likn förpliktelser	17 431	15 894	17 431	15 894
Avsättning sluttäckning deponi	43 472	43 472	43 472	44 127
Övriga avsättningar	0	0	3 647	2 626
Summa avsättningar	60 903	59 366	64 550	62 647
Skulder				
Långfristiga skulder	1 812 273	1 712 489	2 485 331	2 381 587
Kortfristiga skulder	274 336	337 926	290 825	352 031
Summa skulder	2 086 609	2 050 415	2 776 156	2 733 618
SUMMA EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	2 823 845	2 773 618	3 736 284	3 681 242
Panter och Ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser	237 154	231 179	237 154	231 179
Borgensförpliktelser	645 631	646 150	258	258
Övriga ansvarsförbindelser	36 270	36 270	36 270	36 270
Ställda säkerheter: Tillgångar med äganderättsförbehåll	34 000	34 000	34 000	34 000
Checkräkningskredit	80 000	80 000	80 000	80 000

3.3 Redovisningsprinciper

Delårsrapporten är upprättad enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) med vissa undantag. Samma redovisningsprinciper tillämpas som i årsredovisningen 2023 förutom vissa undantag som redovisas nedan. För ytterligare information, se kommunens årsredovisning för 2023.

Säsongsvariationer

Semesterlöneskulden är betydligt lägre i augusti, efter att semesterperioden precis avslutats, än den är vid årsskiftet. Minskning av semesterlöneskulden innebär en intäkt som tillgodoräknats centralt på Finansen. Det finns vissa verksamheter, så som till exempel skolan, som är näst intill vilande under sommaren, som gör att kostnader för verksamheten ökar under hösten.

Kapitalkostnader

Internräntan för år 2024 är bestämd till 2,5 procent i enlighet med SKR:s rekommendation. Det är 1,25 procentenheter högre än för år 2023, vilket är en fördubbling.

Pensioner och pensionsavsättningar

Redovisning av pensionerna utgår ifrån Skandikons prognos av pensionsskulden per 31 augusti 2024 som bygger på modellen som anvisas i RIPS enligt RKR R10.

Sammanställd redovisning

En koncernsammanställning har gjorts enligt RKR R16 med vissa undantag. Vid delårsbokslut är det ej tvingande att ha med en koncernsammanställning, men för att kunna göra uppföljningar har detta tagits med ändå.

3.4 Uppllysning om särredovisning VA-verksamhet

I Älmhults kommun är vatten- och avloppsverksamheten (VA) organiserad i förvaltningsform under tekniska nämnden. VA-verksamheten omfattar produktion och leverans av dricksvatten till abonnenterna, avledning och rening av abonnenternas avloppsvatten samt avledning och eventuell rening av dagvatten. Drift av allmän VA-anläggning ska särredovisas enligt Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412). Det innebär bland annat att en resultat- och balansräkning upprättas för VA-verksamheten.

Prognosen för VA-verksamheten visar på ett underskott vid årets slut på 4,7 miljoner kronor vilket är 0,2 miljoner bättre än budgeterat underskott. Om utfallet vid årets slut blir enligt prognosen ökar VA-kundernas skuld till kommunen till 10,0 miljoner kronor vilket ska regleras enligt vattentjänstlagens redovisningsprinciper.

Översyn av VA-verksamhetens intäkter och kostnader pågår. Det har bland annat medfört att från och med år 2024 tillförs VA intäktsränta baserat på inbetalda, ej upplösta, anläggningsavgifter. Högre finansiella kostnader jämfört med föregående år beror främst på dubbelt så hög räntenivå, från 1,25 procent till 2,5 procent. Mer analys av budgetavvikelser etc framgår i tekniska nämndens delårsrapport augusti för VA-verksamheten.

Resultaträkning VA

Resultaträkning, Vatten- och avloppsverksamheten	Delår januari-augusti utfall			Helår 2024	
	240831	230831	Budget	Prognos	Budget- avvikelse
Verksamhetens intäkter	36 849	36 860	57 895	56 333	-1 562
Verksamhetens kostnader	-22 883	-22 995	-38 216	-37 506	710
Avskrivningar	-9 183	-8 999	-13 755	-13 773	-18
Verksamhetens netto	4 783	4 866	5 924	5 054	-870
Finansiella intäkter	985	0	1 477	1 477	0
Finansiella kostnader	-7 537	-3 797	-12 366	-11 269	1 097
Årets resultat (före reglering av under-/överuttag)	-1 769	1 069	-4 965	-4 738	227
<i>Reglering av över-/underuttag</i>	<i>1 769</i>	<i>-1 069</i>	<i>4 965</i>	<i>4 738</i>	<i>-227</i>

Balansräkning VA

Balansräkning, Vatten- och avloppsverksamheten, tkr	240831	231231
Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	459 541	448 757
Maskiner och inventarier	1 677	1 912
Pågående arbeten	87 320	47 429
Summa anläggningstillgångar	548 538	498 098
Omsättningstillgångar		
Kortfristiga fordringar	0	126
SUMMA TILLGÅNGAR	548 538	498 224
EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		
Eget kapital		
Ingående eget kapital	-5 229	-10 836
Årest resultat	-4 738	5 607
Utgående eget kapital (underskott att återställa)	-9 967	-5 229
Avsättningar		
Avsättningar pensioner*		
SKULDER		
Långfristiga skulder		
Lån av kommunen	493 964	442 661
Förutbetalda anläggningsavgifter	60 541	60 055
Kortfristiga skulder		
Övriga kortfristiga skulder	4 000	737
SUMMA EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	548 538	498 224

* Avsättning av pensionskostnad är inte upptagen i balansräkningen. Pensionskostnader belastar resultatet genom personalomkostnadspålägg

3.5 Driftredovisning

Driftredovisning

Driftredovisning, tkr <i>(minus är kostnader, intäkt plus)</i>	Delår jan-aug utfall		Helår		
	2024	2023	Prognos 2024	Budget 2024	Budget- avvikelse
Kommunfullmäktiges	-1 528	-1 725	-1 972	-1 927	-45
Revision	-492	-344	-919	-919	0
Valnämnd	-252	-9	-390	-500	110
Kommunstyrelse	-52 576	-54 264	-74 797	-76 725	1 928
Överförmyndarnämnd	-1 148	-1 234	-2 593	-2 593	0
Teknisk nämnd	-79 440	-66 417	-119 966	-116 150	-3 816
Utbildningsnämnd	-418 135	-411 119	-630 456	-630 236	-220
Socialnämnd	-304 264	-293 460	-453 465	-424 631	-28 834
Gemensam nämnd för familjerätt	-778	-694	-1 369	-1 323	-46
Kultur- och fritidsnämnd	-35 020	-34 217	-51 437	-50 515	-922
Miljö- och byggnämnd	-7 075	-8 202	-11 859	-11 923	64
Nämndernas nettokostnad	-900 708	-871 685	-1 349 223	-1 317 442	-31 781
<u>Under kommunstyrelsen (finans)</u>					
Pensionsåtagande	-39 005	-30 301	-47 340	-48 654	1 314
KS strategiska satsningar	0	0	-1 250	-1 250	0
Exploateringsverksamhet	0	-34	-488	-1 050	562
Preliminärt aktieägartillskott till SSAM	0	0	-2 078	0	-2 078
Ej utfördelade löneökningar	0	0	-500	-9 628	9 128
Förändring semesterlöneskulden	29 446	26 408	0	0	0
Friskvårdsbidrag medarbetare	-739	0	-1 242	-1 242	0
Ökade fastighetskostnader ("fryst internhyra 2024")	0	0	-9 947	-13 000	3 053
Ökade avskrivningar (inkl ökade driftkostnader nya lokaler)	-20	0	-7 776	-11 833	4 057
Övriga kommunövergripande intäkter och kostnader	1 210	17 595	436	-5 922	6 358
Internränta (kostnad nämnderna)	29 805	15 622	44 531	45 628	-1 097
Summa Kommunövergripande nettokostnader	20 697	29 290	-25 654	-46 951	21 297
Verksamheternas nettokostnader totalt	-880 011	-842 395	-1 374 877	-1 364 393	-10 484
Skatteintäkter	701 854	693 489	1 054 302	1 053 226	1 076
Generella statsbidrag/utjämningsbidrag	212 492	187 735	318 738	317 409	1 329
Finansiella intäkter	5 494	4 421	7 004	7 443	-439
Finansiella kostnader	-27 333	-15 581	-42 800	-40 737	-2 063
Resultat	12 496	27 669	-37 633	-27 052	-10 581

Jämfört med kommunfullmäktiges beslutade budget 2024, har vissa budgetjusteringar gjorts i driftramarna från Finansen till nämnderna eller mellan nämnder. Budgetjusteringarna görs för att följa faktiska kostnadsförändringar. Budgetjusteringarna påverkar inte kommunens totala resultat.

Förändring driftbudget 2024

Förändring budget 2023, tkr (minus är kostnader, intäkt plus)	Budget 2024 KF dec-23	Tillskott 2023, drift expl. projekt	Högre PO 2023	Högre PO 2024	Flytt tjänster 1)	Löne-revision 2024 exkl. Vårdförbundet	Kapital-kostnad och internränta	Tillfälligt tillskott 2)	Budget 2024 per aug
Kommunfullmäktige	-1 925						-2		-1 927
Revision	-919								-919
Valnämnden	-500								-500
Kommunstyrelsen	-70 833		-1 319	-633	-1 576	-1 331	-1 033		-76 725
Överförmyndarnämnd	-2 593								-2 593
Teknisk nämnd	-98 577	-113	-1 450	-696		-1 412	-13 652	-250	-116 150
Utbildningsnämnd	-603 610		-10 532	-5 055	280	-12 380	1 061		-630 236
Socialnämnd	-406 091		-7 752	-3 721	280	-7 894	547		-424 631
Gemensam nämnd för familjerätt	-1 322						-1		-1 323
Kultur- och fritidsnämnd	-49 016		-444	-213		-497	-195	-150	-50 515
Miljö- och byggnämnd	-12 366		-299	-144	1 016	-319	189		-11 923
Nämndernas nettokostnad	-1 247 752	-113	-21 796	-10 462	0	-23 833	-13 086	-400	-1 317 442
Finansen	1 220 700	113	21 796	10 462	0	23 833	13 086	400	1 290 390
Budgeterat Resultat	-27 052	0	0	0	0	0	0	0	-27 052

1) Avser brottsförebyggande samordnare och GIS samordnare som placeras på kommunledningsförvaltningen samt delfinansieras av utbildnings-, social-, och miljö- och byggförvaltningarna.

2) Utredning räddningstjänsten till TN samt Scensommar 2024 till KFN.

3.6 Investeringsredovisning

Typ av investeringar <i>Belopp tkr</i>	Nämnd	Utfall Januari- augusti 2024	Prognos investeringar 2024		
			Helårs- prognos	Budget*	Budget- avvikelse
Strategiska investeringar					
Strategiska investeringar lokaler	TN	66 901	127 671	135 759	8 088
Strategiska investeringar inventarier skolor	UN	3 640	11 936	15 518	3 582
Strategiska investeringar infrastruktur	TN	439	3 138	3 738	600
Strategiska investeringar övriga	TN	62	950	1 700	750
Strategisk mark/fastighetsförvärv	KS	0	0	4 083	4 083
Strategiska investeringar digitalisering		3 801	9 450	9 450	0
<i>Varav enligt Digitaliseringsplan - Kommunövergripande</i>	KS	3 331	6 350	6 350	0
<i>Varav digitalisering trygghetsskapande åtgärder</i>	SN	470	3 100	3 100	0
Summa strategiska investeringar (exkl VA)		74 843	153 145	170 248	17 103
Investeringar Exploateringar * (anläggningar, gata/park)	KS	8 294	18 940	53 800	34 860
Investeringar ram (årlig) Teknisk nämnd					
Ram gata/park	TN	4 459	11 100	9 800	-1 300
Ram fastigheter	TN	3 852	15 500	15 500	0
Ram fordon	TN	10 781	12 700	12 700	0
Ram infrastruktur	TN	0	300	300	0
Ram inventarier och övrigt	TN	60	700	1 700	1 000
Teknisk nämnd investeringsram (exkl VA)		19 152	40 300	40 000	-300
Investeringar ram (årlig) övriga nämnder					
Kommunstyrelsen	KS	1 507	1 900	2 100	200
Utbildningsnämnd	UN	1 234	4 000	4 000	0
Socialnämnd	SN	909	2 000	2 000	0
Miljö- och byggnämnd	MBN	0	200	400	200
Kultur- och fritidsnämnd	KFN	586	2 456	2 375	-81
Investeringsram övriga nämnder		4 236	10 556	10 875	319
Summa investeringar exkl VA		106 525	222 941	274 923	51 982
Investeringar VA-kollektivet					
Strategiska investeringar VA	TN	14 138	32 500	36 231	3 731
Investeringar exploatering VA-anläggningar	KS	14 840	17 636	20 500	2 864
Ram investeringar VA	TN	5 762	11 650	10 000	-1 650
Summa investeringar VA-taxekollektivet		34 740	61 786	66 731	4 945
SUMMA INVESTERINGAR TOTALT INKL VA		141 265	284 727	341 654	56 927

*Investeringar exploatering är en del av exploateringens utgifter. Den totala exploateringsredovisningen framgår i avsnitt 3.7.

Investeringarna delas in i strategiska investeringar (ofta fleråriga) och investeringsram (ettårigt). Med strategiska investeringar menas investeringar som är riktade mot tillväxt, utökade funktioner eller på annat sätt är viktiga för Älmhults kommuns utveckling. En strategisk investering beslutas separat av kommunfullmäktige på projektnivå som nämnden inte får prioritera inom. Nämndens årliga investeringsram beslutas av kommunfullmäktige men är en generell investeringsbudget som nämnden själv får prioritera inom.

Nämndernas totala prognos för investeringar för år 2024 uppgår till 285 miljoner kronor, vilket är 57 miljoner kronor lägre än budget. Den lägre beräknade investeringsutgiften beror i huvudsak på lägre nivå än planerat för investeringar exploatering och strategiska investeringar lokaler. Prognosen utgår ifrån en lägre volym än budgeterat för exploatering främst kopplat till lägre efterfrågan på bostadsmark medan arbetet med färdigställande av mark för verksamheter fortlöper enligt plan. De största fleråriga investeringsprojekten återfinns inom strategiska investeringar lokaler där det största enskilda projektet är Linnéskolan.

Strategiska investeringar infrastruktur avser korsningspunkter samt gång- och cykelvägar. I prognosen ingår även att det inte görs några strategiska mark- eller fastighetsförvärv.

För övriga investeringar är prognosen i stort sett enligt budget. I nämndernas delårsrapporter framgår mer beskrivning av de enskilda investeringsprojekten.

I tabellen nedan redovisas de enskilda strategiska investeringsprojekten med kort kommentar för vissa av projekten.

Strategiska investeringar

Kommunens strategiska investeringar, tkr	PROJEKT UNDER 2024				FRÅN PROJEKTETS START TILL SLUT			
	Utfall januari-mars 2024	Helårsprognos	Budget	Budgetavvikelse	Ack utfall tom 2024-08-31	Total KF budget	Slutprognos	Avvikelse budget/prognos
Linnéskolan	63 687	112 571	112 571	0	241 082	317 000	317 000	0
Inventarier Linnéskolans kök och restaurang	15	1 900	2 871	971	144	4 000	4 000	0
Lokalvårdsutrustning Linnéskolan	0	300	700	400	0	700	700	0
Skolinventarier Linnéskolan	3 231	10 436	12 718	2 282	5 513	25 000	25 000	0
Skolinventarier Paradisskolan	409	1 500	2 800	1 300	10 597	13 000	13 000	0
Renovering Bäckgatan, arbetsmiljö	635	4 000	8 717	4 717	2 918	11 000	11 000	0
Sprinkler och ventilation Solgården	133	2 900	3 900	1 000	133	3 900	3 900	0
Sprinkler Nicklagården/Elmiersgården	1 807	5 000	6 000	1 000	1 863	9 500	9 500	0
Ny parkering Norregårds förskola	624	1 000	1 000	0	624	1 000	1 000	0
Summa lokaler och inventarier skolor	70 541	139 607	151 277	11 670	262 874	385 100	385 100	0
Gång- och cykelväg Norregårdsgatan	0	1 889	1 889	0	11	1 900	1 900	0
Cykelväg Vena-Älmhult (väg 120)	0	100	300	200	0	300	4 300	-4 000
Cykelväg Furulund-Älmhults centrum	0	50	300	250	0	300	50	250
Korsningspunkt Norra Ringvägen/Ljungbyvägen	181	288	288	0	240	4 300	4 300	0
Korsning Norregårdsgatan/Delaryvägen	408	961	961	0	1 447	2 000	2 000	0
Korsning Växjövägen-Bergkvistavägen	-150	-150	0	150	265	300	265	35
Summa infrastruktur	439	3 138	3 738	600	1 963	9 100	12 815	-3 715
Gränsholm sluttäckning	62	750	1 500	750	62	1 500	1 500	0
Svanaboda verksamhetsområde	0	200	200	0	0	200	4 500	-4 300
Summa strategiskt övrigt	62	950	1 700	750	62	1 700	6 000	-4 300
Strategisk mark- och fastighetsförvärv	0	0	4 083	4 083	3 417	7 500	7 500	0
Summa markförvärv	0	0	4 083	4 083	3 417	7 500	7 500	0
Digitaliseringsplan kommunövergripande	3 331	6 350	6 350	0	7 999	10 225	10 225	0
Digitaliseringsprojekt socialnämnd	470	3 100	3 100	0	665	7 600	7 600	0
Summa digitalisering	3 801	9 450	9 450	0	8 664	17 825	17 825	0
Överföringsledning Diö	7 963	25 000	31 243	6 243	17 721	58 000	78 000	-20 000
Ombyggnad reningsverk Älmhult	6 175	7 500	4 988	-2 512	18 188	85 000	138 000	-53 000
Summa strategiska VA-kollektivet	14 138	32 500	36 231	3 731	35 909	143 000	216 000	-73 000
Summa strategiska investeringar	88 981	185 645	206 479	20 834	312 889	564 225	645 240	-81 015

Kommentar till vissa av de strategiska investeringsprojekten:

- **Linnéskolan:** Tillbyggnad av Linnéskolan pågår och är inne i slutskedet och slutbesiktning görs under november månad. Renovering av en mindre del av befintlig skola slutförs första kvartalet 2025.
- **Skolinventarier Paradisskolan:** Skolan invigdes i augusti 2022 men kompletteringar gällande skolinventarier görs allteftersom.
- **Renovering Bäckgatan, arbetsmiljö:** Fastigheten inrymmer olika verksamheter såsom kommunala, polisens, regionens samt utyrda delar till privata företag. Lokaler och verksamhetsanläggningen på Bäckgatan är i behov av en omfattande renovering för att bland annat uppfylla krav på arbetsmiljö samt att säkerställa funktionella, säkra och ändamålsenliga lokaler. Har ej kunnat genomföras enligt plan då föroreningar har påträffats vilket har fördröjt planerat arbete. Utredning pågår.
- **Installation av sprinkler, Nicklagården och Solgården:** Startade under sommaren och pågår. Arbetena beräknas klara under vintern, Nicklagården i december och Solgården i februari.
- **Cykelväg Vena-Älmhult (väg 120):** Budget år 2024 avser utredning. Avvikelsen över alla år beror på att total budget ännu inte är beslutad av kommunfullmäktige, endast årets utrednings- och projekteringsbudget är beslutad.
- **Korsning Växjövägen-Bergkvistavägen:** Är avslutat med ett litet överskott mot budget. Årets utfall är bidrag från Trafikverket.
- **Cykelväg Furulund-Älmhult Centrum:** Utredning har utförts i egen regi och till lägre investeringsutgift än budget då det inte funnits behov av externa utredningstjänster, nästa steg är projektering.
- **Digitaliseringsplan kommunövergripande:** Digitaliseringsplanen har omfattat alla förvaltningar och har varit avgörande för att driva den digitala transformationen framåt. De flesta projekten är nära att slutföras, och de återstående medlen i digitaliseringsbudgeten kommer nyttjas fullt ut. Under hösten 2024 avslutas flera viktiga projekt. Ett av de mest betydande är implementeringen av ett helt nytt GIS-system som kommer att betjäna alla förvaltningar. Detta system kommer initialt att hantera översiktsplaner, detaljplaner och den digitala kartan, vilket kommer att förbättra förmågan att planera och administrera resurser effektivt.
- **Digitaliseringsprojekt socialnämnden:**
- **Gränsholmen sluttäckning:** Blir försenat på grund av att det inte finns maskiner att tillgå förrän i slutet av år 2024 och slutförs inte förrän under år 2025. Projektet beräknas genomföras med 250 tusen kronor lägre utgifter än budgeterat.
- **Svanaboda verksamhetsområde:** Avser projektering. Avvikelsen över alla år beror på att total budget ännu inte är beslutad av kommunfullmäktige, endast årets utrednings- och projekteringsbudget är beslutad.
- **Överföringsledning Diö (VA):** Ny dricksvattenledning innebär att Älmhults vattenverk kommer att försörja Diö och Liatorps samhälle med vatten och att Diö vattenverk kommer att byggas om till tryckstegringsstation. Befintlig spillvattenledning som är i dåligt skick byts ut samtidigt som ny dricksvattenledning anläggs. Arbetet utförs i egen regi.
- **Ombyggnad reningsverk Älmhult (VA):** Ombyggnad av avloppsreningsverket i Älmhult för att klara ökat invånarantal. Dimensioneras för att klara kapaciteten till år 2050.

Slutprognosen för de strategiska investeringarna inom VA; överföringsledning Diö och ombyggnad reningsverk Älmhult är enligt rapporterad prognos i tekniska nämndens årsrapport för år 2023. Tekniska nämnden har gett tekniska förvaltningen i uppdrag att göra en förnyad noggrann kostnadsberäkning utifrån nya förutsättningar.

3.7 Exploateringsredovisning

EXPLOATERINGSREDOVISNING tkr, minus=nettoutgift		År 2024			FRÅN PROJEKTETS START TILL SLUT			
Projektnr	Projekt-namn	Utfall jan-aug	Budget	Helårsprognos	Ack utfall tom 2024-08	Total budget	Slutprognos	Avvikelse total budget/ slutprognos
1001	Vena etapp 1	-23 087	-12 600	-23 587	-51 475	-15 560	-17 100	-1 540
1008	Furulund etapp 1	-967	-26 500	-4 968	-3 556	-9 500	-15 750	-6 250
1008	Furulund etapp 2	0	4 350	0	0	0	11 750	11 750
1008	Furulund etapp 3	0	4 350	0	0	0	23 300	23 300
1005	Hvita korset mfl	-203	-11 900	-203	-13 587	9 555	-7 200	-16 755
1007	Bökhult/Hökhult etapp 1 o 2	510	18 000	510	-38 032	48 360	34 670	-13 690
Ej påbörjat	Boastad	0	0	0	0	3 575	5 976	2 401
1205	S Froafälle 12:1	-248	-32 000	-1 900	-248	-58 060	-21 000	37 060
1206	Vena IP	0	-2 400	0	0	1 950	1 950	0
1204	N Froafälle Släggan 4	0	-8 000	0	-8	-10 700	95	10 795
1101	Blåsippan expl avtal	-1 873	0	-1 873	-5 749	-3 000	-2 850	150
1102	Solvikskajen expl avtal	0	0	0	-136	-20 000	-15 125	4 875
1103	Plåtslagaren expl avtal	-42	0	-42	-52	3 000	2 990	-10
Ej påbörjat	Nya Dihult	0	0	0	0	-2 430	-1 030	1 400
10 550	Gata söder Haganäsleden (mack)	0	0	0	-9 024	0	1 128	1 128
1006-9201	Dihult	0	-6 000	0	-308	-5 025	-5 425	-400
1006-9202	Lärlingsvägen	0	-2 100	0	-2 543	-2 000	-2 840	-840
1006-9203	Terminalgatan	0	0	0	-12 112	-1 000	-2 500	-1 500
1004	Kattesjön (Diö + etapp 2)	0	0	0	-1 337	4 900	6 119	1 219
	Övrigt	-216	-400	0	-5 076	0	0	0
Summa		-26 126	-75 200	-32 063	-143 243	-55 935	-2 842	53 093

Exploateringsredovisningen visar projektens inkomster och utgifter över tid. Utgifterna avser åtgärder för att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för att kunna bygga bostäder, affärer, kontor eller industrier, den så kallade kvartersmarken. Inkomsterna avser försäljning av denna mark. Utgifterna avser också den del som är kvar i kommunens ägo, det vill säga den allmänna platsmarken och kompletterande gemensamma anordningar som kommunala vägar, cykelvägar, torgmiljöer, grönområden och liknande samt VA och elanläggningar. Utgifter för den allmänna platsmarken ingår även som en del i kommunens investeringsredovisning (se avsnitt 3.6). Tabellen ovan visar nettot av projektens inkomster och utgifter.

De delar som avser skattekollektiv ska finansieras av skattekollektivet till den del de inte täcks av exploateringsinkomster. Investeringar med anledning av exploateringsverksamhet inom avgiftskollektiv finansieras genom anslutningsavgifter och taxor.

Utmärkande för exploateringsverksamheten under 2024 är att det varit fokus på verksamhetsmark. Detta beror av att flera projekt för bostäder flyttats framåt på grund av rådandeläge på bostadsmarknaden samtidigt som det är hög efterfrågan på verksamhetsmark i kommunen.

Verksamhetsmarken på Vena etapp 1 har blivit färdigställd och slutbesiktigas i oktober. Markanvisningsavtal är skrivit för stora delar av området.

För året prognosticeras lägre utgifter jämfört med de budgeterade. Detta beror till del av att projektet för verksamhetsmarken vid Furulundetapp 1 blivit försenat då Länsstyrelsen ställt krav på att åtgärder vidtas för att säkerställa åkergradans möjligheter att vandra mellan olika områden över året. Detta har föranlett ett tillkommande projekteringsarbete som måste slutföras innan projektet i sin helhet kan starta.

Vidare skulle markarbeten på verksamhetsmarken SödraFroafälle 12:1 ske under 2024 enligt ursprunglig planering. Här har emellertid mer tid behövts läggas på projektering för att undvika alltför stora och kostsamma förflyttningar av massor i området. Markarbeten för området ska påbörjas under inledande delen av år 2025.

För år 2024 prognosticeras nettoutgiften för exploateringsverksamheten uppgå till 32 miljoner kronor. Det innebär 43 miljoner kronor lägre nettoutgift än budget.

För nu aktuella projekt, vilket inkluderar äldre projekt som påbörjades för flera år sedan som Bökhult/Hökhult, prognosticeras dessa generera ett totalt nettounderskott om 2,8 miljoner kronor. Budgeten för dessa projekt är ett nettounderskott om 55,9 miljoner kronor vilket är 53,1 miljoner kronor bättre än budget. Detta beror till stora delar av att volymen av säljbar kvartersmark har ökat på framför allt Södra Froafälle och Furulund etapp 3.